

V-14949/34

(1977)

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

Dr. Jan Fryling, prezes

Michał Budny, dyrektor

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND

BIULETYN

ROK XXXIV

MARZEC, 1977

**A NON-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION
CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES**

381 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N.Y. 10016

TEL. (212) MU3-4342

WŁADZE INSTYTUTU

wybrane na rok 1977 na 34-tym Zebraniu Rady
15 marca 1977 r.

RADA INSTYTUTU

Włodzimierz Bączkowski	Anna M. Mars
Michał Budny	Tadeusz A. Pawłowicz
Lucjan Dobroszycki	Oskar Schenker
Wiesław Domaniewski	Tadeusz Siuta
Stanisław Gierat	Tadeusz Świętochowski
Halina Janiszewska	Piotr Wandycz
Wacław Jędrzejewicz	Władysław Wantuła
Tadeusz Katelbach	Joseph Wieczerzak
Edward Kleszczyński	Andrzej Zaremba
Lucjan A. Kupferwasser	

ZARZĄD

Prezes	— Prof. Wacław Jędrzejewicz
Wiceprezesa	— Dr. Anna Mars
	— Tadeusz A. Pawłowicz
Sekretarz	— Prof. Tadeusz Świętochowski
Skarbnik	— Wiesław Domaniewski
Dyrektor	— Michał Budny

Skład władz Instytutu na rok 1976, wybranych na 33-cim Walnym Zgromadzeniu Członków Instytutu 19 marca 1976 r. jest podany w tym Biuletynie w tekście sprawozdania z powyższego Walnego Zgromadzenia.

Niektóre okresy historii, czasem nawet niezbyt odległe, są dotychczas albo omawiane bardzo powierzchownie albo pominięte zupełnie. Dopiero w przyszłości odkrycia nieznanych dokumentów i świadectw pozwolą uczonym wypełnić te białe karty dziejów. Gorzej jest jeśli w opracowaniach historycznych świadomie dokonano pewnych opuszczeń, a jeszcze gorzej gdy miejsce prawdy zajęły tam przekręcania i fałszy.

Czytelnikowi polskiemu podsuwa się raz po raz podręczniki historii, w których napróżno szuka nazwisk wielkich mężów swego narodu, gdzie również celowo pominięto nie jeden tryumf polskiego oręża albo skrupulatnie przemilczano skierowane przeciw Polsce napastnicze poczynania jednego z jej wrogów.

W świetle takich faktów jasne jest zadanie polskich instytucji naukowych, istniejących na obszarach wolnego świata, a poświęconych dziedzinie historii. Nie podlegając cenzurze politycznych kontrolerów powinny one ukazywać prawdziwy obraz dziejów naszego narodu.

W nazwie Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce powiedziano, że służy on "badaniom najnowszej historii Polski". Tę służbę pełni nasz Instytut od 34 lat, dopomagając studiującym radą i wskazówką oraz udostępniając im nasze archiwa i bibliotekę. Stale wzrastający napływ naukowców polskich i obcych wskazuje na to, że działalność Instytutu spotkała się z należytą oceną i uznaniem.

Od chwili swego powstania cieszy się nasz Instytut przyjaznym poparciem Rodaków. Na to poparcie, materialne i moralne, liczymy również w przyszłości, pragnąc nadal wytrwale służyć tym celom dla których nasz Instytut został powołany do życia.

* * *

Certain periods of history, even of recent date, are sometime treated superficially or entirely omitted. Blank pages of history may be filled only upon future discoveries of unknown documents or sources. It is bad enough when scholarly works intentionally omit certain facts and events; it is worse still when truth is superseded by lies and falsehoods.

Polish readers are often provided with historical textbooks, where one may search in vain for the names of their great national statesmen or for the famous Polish military victories, either intentionally excluded from the text or modified by political censorship.

The name of the Józef Piłsudski Institute of America implies that it is devoted to the "research in the modern history of Poland". It has been serving this cause for the past 34 years by way of assisting scholars and in opening to them our archives and our library. And the ever increasing number of visitors proves that our work is duly appreciated.

From its very inception our Institute enjoys a friendly support of our fellow-countrymen. We are confident that this generous patronage, both ideologically and financially, will continue unabated to enable us to serve the cause for which our Institute has been established.

* * *

PRACE NAUKOWE

W ciągu 1976-go roku wielu naukowców różnych narodowości korzystało z materiałów archiwalnych i biblioteki Instytutu. Wśród nich wymienić należy następujące osoby: Agnes Shapiro (Manhattan College, N.Y.) poszukiwała materiałów o J. Piłsudskim. St. Piaskowski (Albany, N.Y.) oddawna pracuje nad historią polskiej marynarki wojennej i w tym roku również korzystał z danych, znajdujących się w Instytucie. Richard Watt (N.J.) od szeregu lat pracujący nad dużą książką dotyczącą historii Polski 1918-1939 w tym roku nadal korzystał z pomocy Instytutu. Praca ta jest na ukończeniu w najbliższym roku. Prof. Piotr Wandycz (Yale Univ.) poszukiwał materiałów do swej książki o stosunkach polsko-amerykańskich. Dr. Jan Gross (Yale Univ.) interesował się dokumentami odnośnie akcji podziemnej w Polsce w latach 1939-45. Prof. Norman Davies (London Univ.) przyjechał z Londynu specjalnie do Instytutu, gdzie przez parę miesięcy poszukiwał materiałów do zamierzonej pracy po angielsku o J. Piłsudskim. Clifford Page, amerykański stypendysta na uniwersytecie we Wrocławiu, pracował w Instytucie nad bibliografią polskiej polityki zagranicznej 1918-39. Arthur C. Lipiński interesował się stosunkami polsko-żydowskimi w armii polskiej podczas II wojny. Wendy Lewandowski (N.Y.) poszukiwała informacji odnośnie szkolnictwa wyższego w Polsce. Dr. L. Dobroszycki (Instytut YIVO, N.Y.) poszukiwał dat i szczegółów odnośnie walk w Prusach Wschodnich w 1914 r. Patricia Myszewski (Warren, Mich.) potrzebowała informacji o Polakach w Ameryce. Michael C. Barbier (Iona College, N.Y.) interesował się "wojną przewencyjną" 1933-34 r. Wanda Stachiewiczowa (Montreal) pracowała nad materiałami gen. Wacława Stachiewicza, znajdującymi się w Instytucie. Prof. Izaak Lewin (Yeshiwa Univ., N.Y.) omawiał w Instytucie swą wielotomową pracę o Żydach w Polsce w latach 1918-39. Renata Rumel (N.Y.) poszukiwała informacji o zbrodni katyńskiej. A. Marth (N.Y.) poszukiwał materiałów dotyczących powstania Kongresu Polonii. Norbert Konwiński (Posen, Mich.) przygotowuje pracę o Stefanie Starzyńskim, uzyskał szereg materiałów w Instytucie, nawiązując z nim bliski kontakt. Prof. Marian Zgórniak (Uniwersytet Jagielloński) pracował nad dokumentami odnośnie zajęcia Zaolzia przez Polaków w 1938 r. Henry Wienczek (Time-Life Books, N.Y.) poszukiwał i otrzymał fotografie dotyczące obrony Warszawy w 1939 r.

Przed paru laty odwiedził Instytut jeden z profesorów historii uniwersytetu w Turku (Finlandia), gdyż słyszał o naszych bogatych archiwach. Zapoznawszy się z archiwum Belwederskim Adiutantury Generalnej Naczelnego Dowództwa wyraził chęć otrzymania dla swego uniwersytetu dokumentów, które dotyczą stosunków polsko-finlandzkich z lat 1919-22. Uniwersytet w Turku przeprowadził korespondencję z nami i ostatecznie zostało wybranych przez dr. Annę Mars 676 stron kopii dokumentów i przesłane do Turku.

Gilbert Doctorov (Kennan Institute, Smithsonian Institution, Waszyngton) interesował się archiwami dotyczącymi Rosji. Ch. Finkelstein (Brooklyn, N.Y.) poszukiwał dat wybitnych działaczy w Polsce. Jerzy Celiński (N.Y.) często odwiedzał Instytut, czytając prasę polską. Prof. J. J. Fabsic (McMaster Univ., Hamilton, Ont.) poszukiwał materiałów do bitwy warszawskiej 1920 r. Dr. J. Gołos (N.Y.) dalej uzupełniał katalog dokumentów

archiwum Platonowa dotyczących okresu 1863 r. Prof. Paul Hahn (Brockport College) pracował nad aktami ambasady polskiej w Londynie, znajdującymi się w Instytucie i nad stosunkami polsko-niemieckimi 1933 r. Prof. J. Magnus Kryński (Duke Univ.) poszukiwał informacji o rzadkich rocznikach prasy emigracyjnej. T. Pawłowicz (N.Y.) szukał danych z polskiej prasy podziemnej 1939-45. Prof. Z. Tkocz (Univ. w Odense, Dania) pracował nad dokumentami i dziełami Władysława Studnickiego. Jolanta Matuszewska (Uniwersytet w Poznaniu) poszukiwała materiałów dotyczących Polonii amerykańskiej. Prof. T. V. Tuleja (St. Peters College, N.J.) szukał danych dotyczących akcji polskiej kawalerii w kampanii wrześniowej. L. Ness interesował się szczegółami organizacji polskiej piechoty w 1939 r. J. Alecks (Boston) pisze pracę o polskim złocie w czasie drugiej wojny i uzyskał odpowiednie materiały. Dr. K. Tukałło (Poznań) interesował się prasą polską w Ameryce. Prof. S. Kieniewicz (Instytut Historii PAN w Warszawie) poszukiwał i otrzymał odbitki dokumentów dotyczących okresu powstania 1863 r. Prof. H. Kubiak (Uniw. Jagielloński) pracował przez szereg tygodni nad działalnością Polonii amerykańskiej w czasie II wojny. Z. Ostaszewski (Alliance College) poszukiwał prac działacza polonijnego dr. Cz. Łukaszewicza i uzyskał odpowiednie materiały. Wydawnictwo Research Reports w Nowym Jorku poszukiwało fotografii z wydawnictwa przedwojennego w Nowym Jorku "Poland" i otrzymało je.

Prof. J. Wieczerek (N.Y.) pracował w Instytucie nad archiwami ś.p. Leona Orłowskiego, dotyczącymi akcji Polaków w Ameryce po powstaniach 1830 i 1863 r. Rezultatem tego i poszukiwań w Polsce jest artykuł prof. Wieczereka "Pre- and Proto- Ethnics: Poles in the United States before immigration 'after bread'", umieszczony w Polish Review, Vol. XXI, No. 3/1976, w którym autor cytuje dokumenty znalezione w naszym Instytucie.

Poszukujący materiałów i informacji uzyskiwali je w Instytucie od prof. W. Jędrzejewicza, dr. A. Korczyńskiego i dr. Anny Mars, kierowniczki archiwum.

PRACE ARCHIWALNE

W roku 1976 rozpoczęte zostało opisowe inwentaryzowanie Archiwum Głównego Instytutu w najbardziej ogólnej i podstawowej formie. Zadaniem było opisanie na kartach katalogowych zawartości poszczególnych zespołów, ilość teczek, treść i rodzaj materiałów, określenie ich czasowe i przedmiotowe.

Zespoły archiwalne są w Instytucie w różnym stanie: uporządkowane i zorganizowane, które wymagały tylko sprawdzenia i opisanie na kartach katalogowych, i zespoły, które napłynęły później i wymagały częściowego albo całkowitego przepracowania. Koniecznym było przesortowanie materiałów, ułożenie chronologiczne, segregacja w odpowiednich teczkach i t.p. czynności.

W ten sposób przeprowadzono następujące zespoły materiałów:

Apolinarego Kielczyńskiego, publicysty i urzędnika Min. Spraw Zagranicznych. 16 tek związanych z działalnością konsularną na Bałkanach i w Turcji i pracą dziennikarską.

Michała Tarnowskiego, autora i typowego przedstawiciela emigracji wojennej. 13 tek.

Jana Librachy, dyplomaty, pisarza i publicysty. Materiał z okresu MSZ i Akcji Kontynentalnej w Londynie. 5 tek.

Gen. Władysława Bortnowskiego, materiały przeważnie związane z jego działalnością na emigracji. 9 tek.

Ambasadora Juliusza Łukasiewicza, dodatkowe materiały z okresu emigracji. 9 tek.

Jerzego Ponikiewskiego, dziennikarza politycznego i radiowego, działacza Prometeusza. 7 tek i kartotek.

Płk. Romana Michałowskiego, dyplomaty i wojskowego, wykładowcy w New York University - materiały polityczne i pamiętnikarskie. 9 tek.

Inż. Zygmunta Guzega, materiały związane z azjatycką i europejską Rosją sprzed I-szej wojny światowej. 9 tek.

Wacława Flisińskiego, socjologa i demografa, materiały do monografii powiatu Janowskiego w Polsce. 3 teki.

Akty obozów polskich jeńców wojennych w Niemczech od 1940 r. i obozu D.P. Oflag VII A Murnau, przemianowany na oboz D.P. w Ingolstadt (depozyt płk. Feliksa Robakiewicza). 28 tek.

Katyińskie raporty, materiały w 6 tekach.

Akty Najwyższej Izby Kontroli, delegatury NIK na USA z okresu wojny i po wojnie i związane z tym materiały organizacji i placówek rządu polskiego w Londynie.

W sumie w 1976r. zinwentaryzowano opisowo na kartkach katalogowych 9 szafek archiwalnych. Ponadto opracowano szereg memoriałów opisujących materiały archiwalne Instytutu dla celu otrzymania subwencji.

Całość prac archiwalnych znajdowała się w rękach dr. Anny Mars.

ARCHIWUM MAP

W posiadaniu Instytutu znajduje się od dłuższego czasu zbiór map różnego pochodzenia, łącznie ponad 700, które uporządkowano i skatalogowano w 1976 r. Większość z nich stanowią szczegółowe mapy w podziałce 1:100,000 i 1:300,000 Polski i krajów sąsiednich. Jest ich ogółem około 500, przy czym pokrywają one większość Polski w jej granicach z 1939 r., jak i ziem odzyskanych. Istnieją pewne braki, które może uda się częściowo wypełnić.

Zbiór map będzie obecnie udostępniony dla ewentualnego wykorzystania przez studiujących najnowszą historię Polski. Na podkreślenie zasługuje komplet szkiców i map sztabowych, ilustrujących bitwę warszawską 1920 r. W zbiorze znalazły się również etnograficzne, gospodarcze i komunikacyjne mapy Polski, w tym pewne unikaty, jak np. mapa wydana w Anglii, przypuszczalnie w 1772 lub na początkach 1773 roku, ilustrująca pierwszy rozbiór Polski z zaznaczeniem terenów, do których "wysuwają pretensje" sąsiedzi Rzeczypospolitej.

Pracę nad skatalogowaniem zbioru map wykonał dr. Tadeusz Siuta.

ZBIORY FILATELISTYCZNE

Znajdujące się w archiwach Instytutu zbiory filatelistyczne obejmują:

1) Zbiór znaczków pocztowych o tematyce Marszałka Piłsudskiego i Legionów, oraz datowników z myślami Marszałka, używanych w rocznicę jego śmierci przed wojną. Prócz tego posiadamy prawie kompletne serie pocztówek wydanych na 25-lecie wymarszu Kadrowki (dziś rzadkość dla zbieraczy).

2) Zbiór ponad 300 pieczętek legionowych (oddziałów i biur), wyciętych z korespondencji i pism lub dokumentów, oraz kilkanaście pocztówek, przepustek i t.p. dokumentów legionowych (dwa albumy na 44 kartach).

3) Zbiór ilustrowanych kartek legionowych, wydanych nakładem Naczelnego Komitetu Narodowego (NKN, 25 serii od 5-12 kartek) lub oddziałów NKN w Wiedniu, Lublinie, Piotrkowie, a także w Nowym Jorku, oraz przez 1 i 4 pułki piech. Zbiór ten obejmuje ponad 300 kartek, skatalogowanych z opisem (3 duże albumy).

Dzięki uzyskaniu darów od dr. W. Langroda, J. Kowalskiego (N.Y.) i innych, zbiory kartek legionowych znacznie się powiększyły. Uzyskaliśmy szereg brakujących pozycji w poszczególnych wydaniach, co umożliwiło nie tylko opracowanie ewidencji kartek legionowych, lecz także użycie duplikatów do ewentualnej zamiany.

Opiekę nad zbiorami filatelistycznymi sprawował Jerzy Kucharski.

ZBIORY FOTOGRAFICZNE

W ciągu roku sprawozdawczego wpłynęło do Instytutu wiele nowych pozycji, między innymi duży zbiór rodzinnych zdjęć ofiarowany przez dr. Wandę Piłsudską z Londynu.

W ciągu lata Jerzy Emisarski i Andrzej Zaremba przeprowadzili pracę nad odbiciem ok. 70 fotografii Marszałka Piłsudskiego. Odbitki i klisze znajdują się w archiwum fotograficznym Instytutu.

Działem fotografii dalej opiekował się mgr. Edward Kleszczyński.

ZBIORY FILMOWE

W posiadaniu Instytutu znajduje się szereg wartościowych filmów historycznych, wśród których na pierwszym miejscu należy wymienić bezcenny już obecnie, a będący może unikatem, film na temat życia i dzieła Józefa Piłsudskiego za okres lat 1905 - 1935. Ponieważ stan tego filmu, składającego się z dwóch części, przechowywanego w Instytucie od wielu lat, ulega stopniowemu pogarszaniu, od dłuższego już czasu czyniono starania o zabezpieczenie tego dokumentu filmowego na przyszłość. Zabiegi te okazywały się albo niepraktyczne lub zbyt kosztowne. Dopiero z początkiem roku 1976 udało się nawiązać bezpośredni kontakt z działem filmowym Museum of Modern Art w Nowym Jorku, dzięki czemu sprawa ta zostanie prawdopodobnie pomyślnie załatwiona.

W roku sprawozdawczym Instytut wypożyczał szereg razy film o Katyniu, który dzięki staraniom miejscowych organizacji emigracyjnych, był wielokrotnie wyświetlany na terenie stanu Connecticut, a nawet ukazał się w programie lokalnej stacji telewizyjnej. Inicjatorami tej niezwykle udanej akcji propagandowej wśród społeczeństwa amerykańskiego byli członkowie Instytutu, Jerzy Bajor i Kazimierz Świątocho.

Instytut przeprowadził również korespondencję ze Stowarzyszeniem Młodzieży Polskiej w Adelaide (Australia), które zwróciło się do nas o udostępnienie im filmu o Katyniu, Instytut załatwił tę prośbę dzięki pomocy p. Zdzisława Stahl'a z Londynu.

Sprawami filmowymi zajmował się dyrektor Instytutu, Michał Budny.

BIBLIOTEKA

Stan biblioteki Instytutu wynosił na 1 stycznia 1977 r. 7,797 skatalogowanych książek, wzrost w ciągu roku o 550 pozycji. Do tego trzeba dodać przeszło 3,000 nieskatalogowanych broszur i ulotek, ułożonych jednak działami i dostępnych dla naukowców. Stan czasopism wynosi 1570 tytułów. W ciągu roku 1976 przybyło 20 nowych pozycji.

Wpływ książek do Instytutu był bardzo obfity, liczni ofiarodawcy przysyłali duże zespoły dzieł. Nie wszystkie one mogły być zakwalifikowane do biblioteki, gdyż obejmowały działy, które nie leżą w zainteresowaniach Instytutu. Tego rodzaju książki, jak również duplikaty, zostały wyodrębnione i są sprzedawane do bibliotek amerykańskich i osobom prywatnym, co stanowi poważną pozycję w dochodach Instytutu.

Wśród donatorów, którzy ofiarowali w 1976 r. większe zbiory książek, dokumentów lub dzieł sztuki, należy wymienić następujące osoby: po ś.p. kapitanie marynarki Janie Ćwiklinskim Instytut otrzymał za pośrednictwem p. Opolskiej portret Kazimierza Pułaskiego, dwa dokumenty królewskie Jana Kazimierza i Augusta III Mocnego, szyszak husarski z XVII wieku, 14 starych i cennych map oraz obraz Matki Boskiej Morskiej pędzla Ireny Lorentowicz. Po ś.p. Halinie Korsakowej, członku Instytutu, wpłynęły papiery po ś.p. Władysławie Korsaku dotyczące Najwyższej Izby Kontroli z lat wojny, 134 książki i wiele zeszytów "Kultury" Wiesław Arlet (Sarasota, Fla.) przesłał wiele cennych dokumentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych z lat 1944-45 oraz 144 książki i broszury. Dr. Witold Langrod przekazał dalszą część swego niezwykle cennego księgozbioru w postaci 425 książek i broszur, 3 akwarele legionowe, wiele prasy i około 750 pocztówek legionowych i okolicznościowych. Także ofiarował trzy bardzo piękne półki na książki. Edward Dusza darował duży, piękny portret Marszałka Piłsudskiego pędzla znanej artystki I. Sławikowskiej oraz 22 książki. Wśród innych donatorów, którzy przesłali nam książki, dokumenty, pisma, broszury lub fotografie, należy wymienić następujące osoby:

J. Alecks (Boston), Am. Revolution Bicentennial Administration, A. Anczo (N.Y.), Zarema Bau (N.Y. 13 książek i pism), Z. Bau (rzadki komplet pisma z Buenos Aires "Listy z Europy i Polski"), Biblioteka Gdańska, Biblioteki uniwersyteckie w Łodzi, Poznaniu, Wrocławiu, Lublinie i Uniwersytetu Katolickiego w Lublinie, M. Błaszkievicz (Brooklyn, 16 pudeł periodyków), J. Brodowski (N.Y. 10 książek i fotografie), M. Budny (N.Y. 9 książek i fotografie Marszałka Piłsudskiego z jego podpisem), Centralna Biblioteka Wojskowa (Warszawa), Centralne Archiwum w Warszawie (mikrofilmy dokumentów), Prof. Norman Davies (Londyn), M. Derwińska (Chicago, oprawny komplet "Prawdy" z Moskwy za 1939 r.), W. Domaniowski (N.Y.), R. Dreszer (Bowie, Md.), Prof. W. M. Drzewieniecki (Buffalo), Prof. M. K. Dziewanowski (Boston), Edition de dialogue (Paryż), J. Erdman (N.Y.), Anna Farman (Garrison-on-Hudson, N.Y.), plk.

Elbert E. Farman, b. attaché wojskowy USA w Polsce 61 fotografii wojskowych 1919-23, ks. biskup Władysław Fierla (Londyn), W. S. Flisiński (N.Y.), J. Fryling (N.Y.), Fundacja Jurzykowskiego (N.Y. 13 książek), Fundacja Kościuszkowska (N.Y. hełm armii gen. Hallera z 1918 r i 6 książek), J. Gałazka (N.Y.), St. Gierat (N.Y.), Dr. J. Gotos (N.Y.), W. Gortat (N.J.), płk. P. Harcaj (Chicago, 11 książek i pisma), Instytut Historii Uniwersytetu w Łodzi, Instytut Naukowy w New Yorku, Instytut Zachodni (Poznań), W. Jędrzejewicz (N.Y. 15 książek, 40 broszur, roczniki pism), K. Jurewicz (N.Y.), J. Jurjewicz (Rio de Janeiro, 13 książek i 2 medale), K. Karpińska (N.Y.), T. Katelbach (N.Y.), B. Kawecki (N.Y.), E. Kleszczyński (N.Y.), St. T. Koper (Arlington, Va. wiele pism), A. Korczyński (N.Y. 15 roczników "Wiadomości", dwa "Polish Review", broszury i pisma), J. Kowalski (N.Y. 29 książek i pism), S. Kozłowski (Lakewood, Ohio, medal, książka i broszury), Krajowa Agencja Informacyjna (Warszawa), M. J. Kwiatkowski (Polska), Z. Landau (Polska, 8 książek), B. Łokaj (Londyn), p. Mierzejewska (N.Y. 12 kartonów różnej prasy), S. Mitkiewiczowa (N.Y.), Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (Warszawa), Prof. Cz. Nowak (Bridgewater, Mass.), F. Ożarowska (N.Y.), T. Pawłowicz (N.Y.), St. Piaskowski (Albany, N.Y. 25 książek o tematyce morskiej i fotografii), Polska Akademia Nauk, Biblioteka Kurnicka, P.A.N.Rzym, A. Rogoziński (Milwaukee, Wis.), A. Rudzki (N.Y.), I. Ryl (N.Y.), L. Seidenman (N.Y.), S.L. Shneiderman (N.Y.), T. Słoński (Wichita, Kans.), Prof. R. Solchanyk (N.J.), R.F. Staar (Stanford, Cal.), Stow. Polskich Kombatantów, (Boston), Danuta Suchcicka (N.Y. 18 książek), dr. Z. Sywak (New Haven, Conn.), M. Świtalski (Leeds, Anglia), T-wo Polonia (Warszawa), prof. E. S. Urbański (Takoma Park, Md. 34 broszury i pisma), Prof. W. Wagner (Detroit, Mich), Irena Wandycz (N.Y.), Prof. P. Wandycz (New Haven, Conn.), Romana Witenberg (N.Y.), R. Woytak (Carmel, Cal.), A. Zaremba (N.Y.), płk. J. Zaremba (Hamilton, Ont.), Z. Zarzycka (Polska), K. Zelwerowicz-Orchoniowa przekazała po ś.p. Z. Klingslandzie wiele książek i pamiątek osobistych, Dr. A. Zieliński (Lizbona), Związek Filatelistyczny W. Brytanii (Londyn), A. Żebrowski (Ottawa).

Wszystkim ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowania za przyczynienie się do wzbogacenia zbiorów Instytutu i przez to udostępnienie pracownikom naukowym publikacji często nieużytecznie prywatnie przechowywanych.

Katalogowaniem książek dla biblioteki zajmowała się Irena Wandyczowa. Prasą opiekuje się mgr. Edward Kleszczyński.

WYDAWNICTWA

W 1976 roku wyszedł tom X "Niepodległości", organu Instytutów J. Piłsudskiego w Nowym Jorku i Londynie. Tom ten zawiera szereg artykułów, między innymi gen. St. Skwarczyńskiego "Przemiany duchowe J. Piłsudskiego w latach 1905-1922", dr. S. Biegańskiego "Polska wobec Europy południowo-wschodniej na przełomie 1918/1919" i związane z tym zagadnieniem wspomnienia ambasadora M. Sokolnickiego z jego podróży do Jass w jesieni 1918 r. Ciekawe zagadnienie zmiany stanowiska Polski wobec Rosji w przededniu II Wojny światowej opracował Jan Starzewski. Wspomnienia o "Wolnej Szkole Wojskowej" w Warszawie (1914-15) napisał W. Ję-

drzejewicz, jak również komentarz do rozmów Piłsudskiego ze Stresemanem w Genewie w 1927 r. T. Katelbach podał ciekawy list pisarza litewskiego A. Herbaczewskiego do Piłsudskiego. Obszerne wspomnienie z zaczątków skautingu we Lwowie (1910-14) zamieścił M. Szumański, a wspomnienia z pracy w Departamencie Wojskowym Naczelnego Komitetu Narodowego z lat 1915-16 podała H. Rzepecka-Pohowska. Wł. J. Zaleski opisał szczegółowo pogrzeb Marszałka Piłsudskiego w Krakowie. Recenzje z książek zamykają ten obszerny (260 stron) tom.

Cena \$9.50 (z przesyłką pocztową) do nabycia w Instytucie.

W myśl porozumienia obu Instytutów Piłsudskiego redakcja "Niepodległości", poczynając od następnego tomu XI-go, przechodzi do Instytutu w Nowym Jorku. Komitet redakcyjny stanowią: prof. Anna Cieniała, dr. L. Dobroszycki, prof. W. Jędrzejewicz, dr. A. Korczyński, dr. T. Siuta i prof. P. Wandycz. Przewiduje się wydanie nowego tomu na jesieni 1977 r.

W oparciu o źródła archiwalne i biblioteczne Instytutu prof. Wacław Jędrzejewicz po dziewięciu latach pracy zakończył swe dwutomowe dzieło KRONIKA ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 1867-1935. Będzie ono wydane w 1977 r. w Londynie przez Polską Fundację Kulturalną. Choć nie jest to wydawnictwo Instytutu Piłsudskiego w Nowym Jorku, to jednak Instytut walczy przyczynił się finansowo do jego wydania i będzie je rozprowadzał na terenie Ameryki. Podkreślić należy, iż członek Rady Instytutu, L. A. Kupferwasser z Chicago znaczną subwencją przyczynił się do tego, iż oba tomy "Kroniki" będą mogły ukazać się razem w końcu 1977r.

Każdy z tomów obejmować będzie około 500 stron druku, z licznymi fotografiami, tablicami genealogicznymi i mapą Polski. Tom I-y obejmuje okres od urodzenia Józefa Piłsudskiego do końca 1920 r. (koniec wojny z bolszewikami); tom II-gi od 1921 r. do śmierci Marszałka w maju 1935 r. Każdy tom będzie zawierał streszczenie po angielsku.

O wyjściu tej pracy w druku Instytut poinformuje swych członków.

ODCZYTY I WIZYTY

W pierwszej połowie 1976 roku Instytut zorganizował następujące trzy odczyty w języku angielskim, na których przewodniczył dyrektor Michał Budny:

23 stycznia prof. Tadeusz Świętochowski, członek Rady Instytutu, p.t. "Dilemma of the Polish Revolution",

29 lutego prof. Norman Davis z University of London, członek Instytutu, p.t. "The God's Playground - Boże Igrzysko",

7 maja dr. Stanley Seidner, członek Instytutu, p.t. "Marshal Śmigły-Rydz and the Defence of Poland".

Po odczytach odbyły się ożywione dyskusje i zebrania towarzyskie.

Oprócz tego na wspólnym zebraniu w Fundacji Kościuszkowskiej 21 kwietnia na temat "Cztery Polskie Fundacje w Nowym Jorku", wiceprezes dr. Alexander Korczyński przedstawił działalność naszego Instytutu.

* * *

W okresie jesiennym przedstawiciele Instytutu wzięli udział w zebraniach powitalnych i dyskusjach informacyjnych z okazji odwiedzin w Nowym Jorku kilku wybitnych osobistości, przede wszystkim Metropolity Krakowskiego J.E. Karola Kardynała Wojtyły, jak również prof. Edwarda Lipińskiego z Warszawy oraz prof. Zdzisława Stahl'a z Londynu, członka korespondenta Instytutu.

Członkowie Zarządu Instytutu w osobach prezesa J. Frylinga, prof. W. Jędrzejewicza, W. Domaniewskiego i dyr. M. Budnego, przy okazji indywidualnych podróży do Londynu, odwiedzili szereg polskich instytucji naukowych i odnowili osobisty kontakt z wieloma przyjaciółmi i sympatykami Instytutu.

Prof. Jędrzejewicz i dyr. Budny byli m.in. obecni na zebraniu bratniego Instytutu londyńskiego.

33-cie WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW INSTYTUTU

Trzydzieste trzecie doroczne Walne Zgromadzenie członków Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku otworzył prezes, dr. Jan Fryling w lokalu Instytutu w dniu 19 marca 1976 roku, powołując na przewodniczącego p. Tadeusza Pawłowicza a na sekretarkę p. Zaremę Bau.

Po odczytaniu i przyjęciu porządku dziennego, przewodniczący w krótkim przemówieniu wspominał o imieninach Marszałka przypadających w dniu zebrania i o obchodach jakie miały miejsce z tej okazji w przedwojennej Warszawie. Dla uczczenia tej rocznicy i pamięci Patrona Instytutu, przewodniczący wezwał obecnych do powstania i zarządził minutę ciszy.

Skład Komisji Nominacyjnej w osobach: Bohdan Kawecki, przewodniczący, Jadwiga Jędrzejewiczowa i Irena Wandyczowa, członkowie, został przyjęty przez aklamację. Odczytany protokół z poprzedniego, 32-go, Walnego Zgromadzenia z dnia 21 marca 1975 roku, został przyjęty bez zmian.

Prezes dr. Fryling w swym sprawozdaniu stwierdził stały rozwój wszystkich działów Instytutu. Szczególnie podkreślił stale wzrastające zbiory biblioteczne, co ułatwia pracę naukowcom odwiedzającym Instytut. Podkreślając naukowy a nie polityczny charakter naszej placówki, wyraził troskę o przyszłość, jak również nadzieję, że nowy statut zabezpieczy przyszłe losy Instytutu, gdyż grono ludzi którzy poświęcają obecnie czas swój i pracę dla jego dobra dają pełną po temu gwarancję. Choć obecny budżet nie budzi niepokoju, tym nie mniej mogą w przyszłości powstać trudności finansowe, to też zaapelował do członków aby werbowali nowych, zwłaszcza młodszych ludzi, w których widzielibyśmy naszych następców.

Dyrektor Michał Budny rozpoczął swe sprawozdanie za rok 1975 od odczytania listy 14 zmarłych członków Instytutu, których pamięć zebrani uczcili przez powstanie i minutę milczenia. Rada Instytutu odbyła w roku 1975 sześć posiedzeń, powołując do życia parę komisji. 6 marca 1975 Rada powołała Komisję Statutową (Prof. Jędrzejewicz, mec. Schenker, dr. Korczyński i dyr. Budny), zlecając jej zbadanie sprawy statutu Instytutu i przedłożenie konkretnego projektu nowego statutu do aprobaty Rady i ostatecznego uchwalenia na obecnym Walnym Zgromadzeniu.

Rada powołała również dwie inne komisje, mianowicie stałą komisję Darów i Pamiątek Narodowych (Prof. Jędrzejewicz, Pawłowicz, Korczyński, Zaremba i Budny) oraz specjalną komisję, stworzoną 2 grudnia 1975 (Prof.

Dobroszycki, dr. Mars i prof. Świętochowski) z zadaniem zwrócenia się do fundacji amerykańskich o fundusze dla uporządkowania, konserwacji i opracowania materiałów archiwalnych Instytutu.

W wigilję czterdziestej rocznicy śmierci Józefa Piłsudskiego, dnia 11 maja 1975 r., odbyła się uroczysta msza św. za Jego dusze w kościele Św. Stanisława w Nowym Jorku, celebrowana przez ks. Zygmunta Klimowicza, w obecności pocztów sztandarowych organizacji weterańskich i członków Zarządu Instytutu.

Prezes Fryling odbył dłuższą podróż do Londynu, stykając się z wieloma przyjaciółmi Instytutu i reprezentując go podczas szeregu zebrań i uroczystości. Dyrektor Budny również wyjeżdżał do Europy, utrzymując dawne kontakty z przyjaciółmi i sympatykami Instytutu.

Jesienny doroczny apel przysporzył Instytutowi szereg nowych członków. Niezwykle energiczną akcję rozwinęli nasi członkowie z Connecticut, pp. Światocho i Bajor, organizując pokazy na miejscowej telewizji naszego filmu o Katyniu. Film ten, dar p. Bolesława Rozwadowskiego, oglądało około 60 do 100 tysięcy osób. 27 stycznia 1975 r. Rada uchwaliła jednogłośnie rezolucję, solidaryzującą się z postulatami memoriału 59 polskich intelektualistów, złożonego władzom PRL, o zapewnienie swobody słowa i myśli w związku ze zmianą konstytucji. Rezolucję rozesłano do prasy polskiej w Ameryce i Kanadzie. Pod redakcją dr. Korczyńskiego ukazał się Katalog Nr. 9 książek na sprzedaż, rozesłany w setkach egzemplarzy do bibliotek, uniwersytetów i osób prywatnych.

Dyrektor Budny zakończył swe sprawozdanie troską o należyte zabezpieczenie bytu materialnego Instytutu na przyszłość, co jest stałym źródłem niepokoju, mimo bardzo pomyślnego wzrostu ilości członków zwyczajnych, która w okresie lat 1970 - 1975 podniosła się z 283 do 439, czyli o 60%.

Następnie prof. Wacław Jędrzejewicz przedstawił działalność naukową oraz sprawy biblioteki i archiwum Instytutu. Poza darami, wymienionymi w poprzednim Biuletynie, wpłynęło w tym roku szereg nowych, m.in. Irena Wandycz ofiarowała 104 książki, z "Wolnej Europy" otrzymano 138 pozycji, dr. Witold Langrod przekazał 425 książek, 750 pocztówek legionowych i 3 akwarele. Prof. Jędrzejewicz zademonstrował ostatnie wydawnictwo Instytutu: "Poland between Germany and Russia", teksty referatów wygłoszonych na II konferencji naukowej Instytutu w kwietniu 1974 r., w opracowaniu A. Korczyńskiego i T. Świętochowskiego, książkę T. Katelbacha, wydaną przy pomocy Instytutu p.t. "O zjednoczenie i legalizm", oraz Katalog Nr.9. Tom X-ty "Niepodległości" jest w druku w Londynie.

Wśród szeregu otrzymanych cennych dokumentów i darów bibliotecznych prof. Jędrzejewicz wymienił przykładowo takie, jak książka i album mózgu J. Piłsudskiego, orginał listu Padarewskiego do Piłsudskiego z daty 26 stycznia 1919 r., oraz papiery rosyjskiej "Ochrany" dotyczące Piłsudskiego. Omówił pomoc Instytutu przy przygotowaniu swego dzieła "Kronika życia J. Piłsudskiego" i stan prac nad skłasyfikowaniem i układaniem poszczególnych zespołów dokumentów, które prowadzi dr. Anna Mars.

W sprawozdaniu finansowym skarbnik p. Wiesław Domaniewski stwierdził że zestawienie finansowe za rok 1975 wykazuje ogólne wpływy w sumie \$22,902.79 oraz rozchody w sumie \$23,399.47.

W imieniu Komisji Rewizyjnej p. Eugeniusz Witt odczytał sprawozdanie za rok 1975, stwierdzając zgodność zapisów kasowych oraz wzorowe prowadzenie ksiąg. Komisja wyraziła uznanie dla skarbnika p. Domaniewskiego z podziękowaniem.

Po krótkiej dyskusji wszystkie sprawozdania zostały przyjęte, przyczym Walne Zgromadzenie jednogłośnie udzieliło ustępującym Władzom Instytutu absolutorium z podziękowaniem.

Następnie skarbnik Domaniewski przedłożył preliminarz budżetowy na rok 1976, przewidujący zarówno dochody jak i wydatki, w granicach \$ 24,000.00. Wniosek ten został uchwalony jednogłośnie.

Dłuższa dyskusja wywiązała się w sprawie nowego statutu Instytutu, którego tekst, przyjęty przez Radę Instytutu, został rozesłany do wszystkich członków w dniu 26 lutego 1976. Zgłoszono szereg sprzeciwów, zastrzeżeń oraz poprawek, zarówno co do zasadniczej koncepcji przekształcenia Instytutu na rodzaj fundacji, jak również pozbawienia ogółu członków prawa głosu, oraz postanowień dotyczących walnego zgromadzenia. Według nowego statutu Rada jest najwyższym organem Instytutu, sama się uzupełnia i co roku wybiera Zarząd. Walne Zgromadzenie członków jest zwoływane od czasu do czasu przez Radę. Członkowie mają tylko głos doradczy.

Zwolennicy przyjęcia nowego statutu podkreślali, że zasadniczym celem całej reformy statutowej jest zabezpieczenie bezcennych zbiorów archiwalnych, biblioteki i całego majątku Instytutu przed dostaniem się w niepowołane ręce kiedyś w przyszłości, przez powierzenie przyszłych losów Instytutu ludziom dającym rekojmię, że będą prowadzić nadal tę placówkę zgodnie z ideą niepodległości Polski. Podkreślano szczególnie, że Instytut nie jest organizacją polityczną, lecz jest placówką par excellence naukowo-badawczą, która nie musi bynajmniej kierować się zasadami czysto demokratycznymi, lecz której naczelnym zadaniem powinno być zachowanie niezależnej i niezłomnej ideologii.

Po głosowaniu nad szeregiem poprawek, z których niektóre przyjęto a inne odrzucono, przewodniczący zarządził głosowanie nad całością nowego statutu z przyjętymi poprawkami. Głosowanie dało wynik następujący: z pośród obecnych członków, 29 głosów padło za przyjęciem nowego statutu, 6 przeciw przy 3 wstrzymujących się; z pośród 134 ważnych "proxies", 128 padło za przyjęciem nowego statutu, 6 przeciw. Wobec tego nowy statut przyjęty został większością 157 głosów, przy 12 przeciw i 3 wstrzymujących się.

Po krótkiej przerwie przewodniczący Komisji Nominacyjnej, Bohdan Kawecki, przedłożył imieniem Komisji wniosek o powołanie do życia nowej Rady Dyrektorów w następującym składzie:

Włodzimierz Bączkowski
Michał Budny
Lucjan Dobroszycki
Wiesław Domaniewski
Jan Fryling
Stanisław Gierat
Halina Janiszewska
Wacław Jędrzejewicz
Tadeusz Katelbach
Edward Kleszczynski

Alexander Korczyński
Lucjan A. Kupferwasser
Anna Mars
Tadeusz Pawłowicz
Oskar Schenker
Tadeusz Świętochowski
Piotr Wandycz
Władysław Wantuła
Józef Wieczerek
Andrzej Zaremba

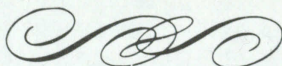
Po stwierdzeniu, że innych kandydatur nie zgłoszono, oraz że wszyscy nominaci wybór przyjmują, wniosek powyższy został uchwalony przez Walne Zgromadzenie jednomyślnie.

Po uchwaleniu podziękowania dla przewodniczącego p. Pawłowicza i sekretarza, pani Bau, Walne Zgromadzenie członków Instytutu zostało zamknięte.

* * *

Bezpośrednio po Walnym Zgromadzeniu odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady, która jednogłośnie dokonała wyboru Zarządu Instytutu w następującym składzie:

Prezes - dr. Jan Fryling, wiceprezesa - prof. Wacław Jędrzejewicz i dr. Alexander Korczyński, sekretarz - prof. Tadeusz Świętochowski, skarbnik Wiesław Domaniewski, dyrektor - Michał Budny.

34-te DOROCZNE ZEBRANIE RADY INSTYTUTU

Trzydzieste czwarte Doroczne Zebranie Rady Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce otworzył dnia 15 marca 1977 r., zgodnie z postanowieniami przyjętego rok temu nowego statutu, wiceprezes prof. Wacław Jędrzejewicz, powołując na sekretarza p. Andrzeja Zarembę. Prof. Jędrzejewicz w krótkim przemówieniu podkreślił że Instytut jest Instytutem Józefa Piłsudskiego, a nie, jak szereg innych organizacji, Instytutem "imienia" Marszałka. Oświadczył również, że Instytut znalazł się ostatnio w podwójnej żałobie z powodu śmierci dotychczasowego prezesa dr. Jana Frylinga oraz wiceprezesa dr. Alexandra Korczyńskiego. Wzywając zebranych do uczczenia przez powstanie i minutę milczenia pamięci Patrona Instytutu Józefa Piłsudskiego, prof. Jędrzejewicz poprosił o jednoczesne uczczenie pamięci Obu Zmarłych.

Po przyjęciu porządku dziennego odczytano protokoły z ostatniego 33-go Walnego Zgromadzenia z dnia 19 marca 1976 r. oraz z poprzedniego zebrania Rady z dnia 18 stycznia 1977 r. Oba protokoły z małymi poprawkami zostały przyjęte.

Wobec braku sprawozdania Prezesa, Dyrektor Michał Budny w swoim sprawozdaniu stwierdził, że obecny rok Instytut rozpoczął pod pomyślnymi auspicjami, podczas gdy okres sprawozdawczy zakończył się podwójną żałobą. Odczytał depeszę kondolencyjną od Prezydenta Ostrowskiego oraz szereg otrzymanych listów.

Dyr. Budny wspomniał, że 29 stycznia odbył się udany odczyt prof. Jana Gross'a p.t. "Opozycja polityczna we współczesnej Polsce", a na koniec kwietnia zapowiedziany jest odczyt p. Richarda Watt'a o napisanej przez niego książce na temat historii Polski 1918-39. 11-go lutego odbyła się uroczystość przekazania Instytutowi przez Fundację Kosciuszowską 248 mikrofilmów, obejmujących 50 lat wydawania dziennika nowojorskiego "Nowy Świat" w okresie 1920-1970.

Dalsza część sprawozdania dyr. Budnego dotyczyła szeregu spraw bieżących, jak otrzymane lub spodziewane rozliczne dary książkowe oraz gotówkowe, sprawę następnego apelu, sprawę reprodukcji filmu z życia Piłsudskiego, itd. Od ostatniego Walnego Zgromadzenia Rada Instytutu odbyła 6 posiedzeń, a Zarząd Instytutu, zgodnie z nowym statutem, obradował w permanencji, zbierając się co tydzień.

Następnie zebrani wysłuchali sprawozdania prof. W. Jędrzejewicza, który szczegółowo przedstawił dalszy rozwój działu naukowego, archiwum i biblioteki Instytutu. Sprawozdanie to wykazało dalszy rozwój działalności naukowej i ożywione kontakty z szeregiem uczonych i studentów badających najnowszą historię Polski.

Z kolei p. Wiesław Domaniewski, skarbnik Instytutu złożył sprawozdanie finansowe, które wykazało pomyślny stan finansowy Instytutu.

Po krótkiej dyskusji nad sprawozdaniami, w której wzięli udział pp. Kattelbach, Gierat i Pawłowicz wszystkie sprawozdania zostały przyjęte, po czym zebranie uchwaliło jednomyślnie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

P. Domaniewski przedstawił następnie prowizoryczny preliminarz budżetowy Instytutu na rok 1977, przewidujący w wydatkach sumę 35,000 dolarów, a w dochodach sumę 29,000 dolarów. Przewidywany deficyt 6,000 dolarów, spowodowany częściowo zwiększeniem kosztów komornego oraz wydawnictw, pokrywa się z zaliczką wypłaconą na wydanie "Kroniki J. Piłsudskiego". Preliminarz budżetowy wraz z wnioskiem skarbnika o zasiłek dla Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu, został przyjęty jednomyślnie.

Wybory do nowych władz Instytutu na rok 1977 dały następujący wynik:

ZARZĄD: Prezes - prof. Waclaw Jędrzejewicz, wiceprezesa - dr. Anna Mars i p. Tadeusz Pawłowicz, sekretarz - prof. Tadeusz Świętochowski, skarbnik - p. Wiesław Domaniewski, dyrektor - p. Michał Budny.

Cały nowy zarząd został wybrany jednomyślnie.

Na wniosek dyr. Budnego, dr. Tadeusz Siuta został jednomyślnie wybrany jako nowy członek Rady Instytutu.

Następnie dyr. Budny referował sprawy członków. Poprosił o uczczenie przez powstanie i minutę milczenia pamięci zmarłego w połowie stycznia członka Instytutu p. Antoniego Kutten'a. Na wniosek dyrektora Rada jednomyślnie uchwaliła nadać godność członka dożywotniego dr. Annie Mars, członka wspierającego inż. Andrzejowi Beckowi, oraz przyjęła 16 nowych członków zwyczajnych Instytutu. Dyr. Budny wspomniał że już w ciągu roku bieżącego liczba członków zwyczajnych Instytutu wzrosła o około 76 osób.

Prof. Jędrzejewicz przedstawił następnie problem obchodu 35-cio lecia istnienia Instytutu, przypadającego na rok przyszły, proponując zwołanie

dorocznego Zebrania Rady z udziałem wszystkich członków Instytutu i urządzenie przy tej okazji odpowiedniej wystawy połączonej ze skromnym przyjęciem, jak również wydanie Biuletynu w rozszerzonych rozmiarach. Zebranie przyjęło tę propozycję do wiadomości, przekazując Zarządowi opracowanie szczegółów.

Po ustaleniu terminu następnego Zebrania Rady na dzień 7 czerwca r.b. Prezes Instytutu prof. Waław Jędrzejewicz zamknął obrady Dorocznego Zebrania, dziękując wszystkim członkom w liczbie 15-tu osób za przybycie i udział w dyskusji.

ZMARLI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Ś.P. Inż. Stanisław Rogalski

Urodzony 25 maja 1904 roku, po studiach na Wydziale Mechanicznym i Sekcji Lotniczej Studentów Politechniki Warszawskiej, oraz po uzyskaniu dyplomu pilota w Szkole Pilotów w Bydgoszczy, inż. Stanisław Rogalski staje się jednym z najwybitniejszych konstruktorów samolotowych w okresie 20-lecia niepodległości Polski. Już w roku 1927 buduje wraz z inż. Stanisławem Wigurą i inż. Jerzym Drzewieckim pierwszy samolot typu RWD-1 aby w latach następnych, aż do roku 1939 stworzyć dalsze prototypy do ostatniego projektowanego RWD-25. Były to samoloty, które przyniosły Polsce słynne zwycięstwa w międzynarodowych zawodach w latach 1932 i 1934, oraz szereg innych sukcesów.

W okresie II Wojny Światowej pracuje na polu lotnictwa w Anglii i Turcji. W roku 1948 przyjeżdża do Stanów Zjednoczonych, pracując jako główny aerodynamik w Chase Aircraft (Trenton, N.J.), a od roku 1958 w Gruman Aircraft Corp. na Long Island, aż do przejścia na emeryturę w roku 1971. Działa również na polu pedagogicznym przed wojną jako docent na Politechnice we Lwowie, następnie w Stambule oraz jako wykładowca aerodynamiki na Uniwersytecie w Princeton, N.J. Odznaczony wielu orderami polskimi i zagranicznymi.

Zmarł nagle 6 lutego 1976 w Huntington, N.Y.

Ś.P. Antoni Brzęk

Były członek Drużyn Strzeleckich i żołnierz I Brygady Legionów, były wicekonsul R.P. w San Francisco, Nowym Jorku i Chicagu w latach 1920-1922, członek Ligi Niepodległości i Polskiej Rady Narodowej, urodzony 1 stycznia 1891 roku, zmarł nagle 13 lutego 1976 roku w Brooklynie, przeżywszy lat 85. Przez szereg lat był członkiem Rady Instytutu.

Ś.P. Adam Radziejowski

Wieloletni czynny członek Instytutu i wybitny działacz niepodległościowy na terenie społeczności polskiej w Chicagu, zmarł w lutym 1976 roku.

Ś.P. Irena Cittadini

W marcu 1976 roku zmarła w Nowym Jorku Irena Cittadini, która zwłaszcza w początkowych najtrudniejszych latach istnienia Instytutu, hojnie wspierała jego działalność, udzielając mu pomocy finansowej. Od wielu lat była członkiem dożywotnim Instytutu.

Ś.P. Min. Leon Orłowski

Wybitny polski dyplomata i pisarz, urodzony 23 marca 1891 roku we wsi Tatary koło Włocławka, zmarł 19 marca 1976 roku w Rabce pod Krakowem, przeżywszy lat 85. Po ukończeniu studiów w Wiedniu, oraz służbie w armii rosyjskiej a następnie polskiej, w roku 1919 wstąpił do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, pracując kolejno w Konsulacie Generalnym R.P. w Nowym Jorku i Pittsburgu, jako sekretarz Poselstwa R. P. w Waszyngtonie, w centrali MSZ w Warszawie (1928-1932), jako radca poselstwa R.P. w Londynie i jako minister pełnomocny R.P. w Budapeszcie, gdzie pozostawał do roku 1940, jako ostatni poseł na Węgrzech, mianowany przez legalne konstytucyjne władze Polski.

W roku 1940 przybył do Londynu a następnie do Ameryki, gdzie przebywał do roku 1973, wyjeżdżając do Polski. Był członkiem Polskich Stowarzyszeń Kombatanckich (SPK i Związek Kawalerii i Artylerii Konnej), napisał i wydał pracę historyczną "Beniowski", pracę z dziedziny literatury "Listy Reymonta", oraz studium "O Polityce", w którym ostro skrytykował ogólną rzeczywistość polityczną na świecie. Był znawcą, wielbicielem i kolekcjonerem dzieł sztuki i pamiątek historycznych, z których wiele ofiarował Instytutowi.

Ś.P. Władysława Ryl

Urodzona w roku 1901 w Warszawie, po II Wojnie Światowej poślubiła znanego chirurga nowojorskiego, dr. Seidmana i osiedliła się w Nowym Jorku. Powtórnie wyszła za mąż za ppłk. pilota Wojsk Polskich Wiktora Ryla. Zmarła w Nowym Jorku 29 marca 1976 roku.

Ś.P. Dr. Walenty Nyka

Urodził się w Gogołkowie, ukończył szkołę w Rogoźnie w roku 1918, poczem służył w armii polskiej podczas wojny bolszewickiej 1919/20. Po studiach uniwersyteckich w Poznaniu i Krakowie uzyskał stopień doktora medycyny na Uniwersytecie we Lwowie w roku 1924. Przez następne 15 lat odbywał studia medyczne w Strasburgu i Instytucie Pasteur'a w Paryżu, w roku 1939 wstąpił do Armii Polskiej we Francji jako lekarz wojskowy, dostając się do niewoli niemieckiej z której uciekł po roku, poczym przedostał się do Anglii, studiując w laboratoriach wojskowych do roku 1946, następnie zaś w Meksyku do roku 1951. Od tego czasu zajmował szereg stanowisk, m.in. w Lederle Laboratories w Pearl River, N.Y. w szpitalach w Baltimore, oraz jako kierownik laboratorium w Loch Raven Veterans Hospital od roku 1955 do 1971.

Wybitny patolog i specjalista od chorób płucnych i zakaźnych, był autorem licznych prac naukowych i twórcą nowych metod leczniczych, za które uzyskał szereg nagród i wyróżnień.

Zmarł 24 kwietnia 1976 roku w wieku lat 75.

Ś.P. Halina Korsak

Urodzona w 1899 w Rydze, po ukończeniu gimnazjum w Carycynie, przyjechała z rodzicami do Warszawy, gdzie skończyła prawo i filozofię na Uniwersytecie Warszawskim. Do roku 1926 pracowała w Ministerstwie Opieki Społecznej. W roku 1921 poślubiła ś.p. Władysława Korsaka, byłego wiceministra Spraw Wewnętrznych (1930-1939), z którym przyjechała do Nowego Jorku w roku 1941. Ukończyła tu Szkołę Nauk Społecznych przy New York University. Od 1945 roku pracowała w Churchworld Service International Institutes of Detroit and St. Paul, Community Service Society i do roku 1972 w New York City Youth Board.

Zmarła 31 lipca 1976 roku w Pittsburgu, w wieku lat 76.

Ś.P. Gen. Augustyn Gruszka

Urodzony 28 sierpnia 1896 roku we wsi Werynia (Małopolska), jeszcze jako uczeń gimnazjalny wstąpił do Legionów Polskich w 1914 roku, gdzie dosłużył się stopnia plutonowego. Walczył w Wojsku Polskim podczas wojny bolszewickiej 1918-20, uzyskując stopień oficerski. Po wojnie skończył Wyższą Szkołę Wojenną jako major dyplomowany, następnie skończył Wyższą Szkołę Intendentury w Paryżu z odznaczeniem. Przydzielony po powrocie do Sztabu Głównego w Warszawie, wykładał w Wyższej Szkole Wojennej.

W kampanii wrześniowej 1939 był szefem zaopatrzenia we Lwowie. Internowany na Węgrzech, uciekł z obozu do Armii Polskiej we Francji, następnie do Anglii, gdzie brał udział w organizowaniu polskiego lotnictwa. Był do końca II Wojny Światowej jako generał brygady, Szefem Zaopatrzenia i Służby Pieniężnej. Po wojnie pełnił funkcje ministra skarbu w Rządzie Polskim w Londynie.

W roku 1969 osiedlił się w Oakland, N.J., gdzie zmarł 29 grudnia 1976 r.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

SPRAWY FINANSOWE

Rok 1976 zaznaczył się w życiu Instytutu znacznie wzmożoną działalnością w zakresie zabiegów i starań o zabezpieczenie podstaw materialnych Instytutu na przyszłość i uzyskanie doraźnych nowych źródeł dochodu, od czego zależy wszelki dalszy rozwój jego działalności, jako placówki naukowej, poświęconej badaniom najnowszej historii Polski.

Na tym miejscu Instytut pragnie złożyć publiczne podziękowanie szeregowi osób prywatnych i organizacji, które poparły nasze zasoby materialne tak szczodrymi darami pieniężnymi. Są one wymienione na pełnej liście darów w tym Biuletynie. Tu należy jedynie dodać że Rada Instytutu nadała jednomyślnie pp. Katarzynie Bałuk, Adamowi Telmany i Marii Trapszo-Mas godność Członków Dożywotnych Instytutu.

Apel 1976. Jesienią 1976 roku Instytut wystąpił ze znacznie rozszerzonym dorocznym apelem do społeczności polskiej w Ameryce, zwracając się do około 5,300 indywidualnych adresatów z wezwaniem o donacje i ofiary. Wykonanie tego tak ambitnego programu okazało się możliwe jedynie

dzięki niezwykle ofiarnej i bezinteresownej pomocy pań Jadwigi Jędrzejewiczowej, Zofii Jordanowskiej, Klary Karpińskiej i Ireny Wandyczowej, które przez szereg miesięcy poświęciły się z niesłabnącym zapałem tej tak żmudnej i monotonnej pracy. Instytut składa im za to wyrazy głębokiej wdzięczności i serdeczne podziękowanie.

Dotychczasowe rezultaty tego apelu nie są może współmierne z ogromem włożonego wysiłku i niezupełnie usprawiedliwiają bardziej optymistyczne oczekiwania. Jednakże apel przysporzył Instytutowi około 60 nowych zgłoszeń członkowskich oraz liczne donacje i ofiary. Wysiłek napewno się opłacił.

Sprzedaż książek. Bardzo ożywiony ruch zaznaczył się w dalszym ciągu na odcinku sprzedaży książek. Dzięki rozesłanemu w roku 1975 Katalogowi Nr. 9, który nadal jest szeroko kolportowany, dochód ze sprzedaży książek w roku 1976 wyraził się sumą \$5,809.00, do czego również przyczynił się dochód osiągnięty ze sprzedaży na dorocznym Kiermaszu Książki w Instytucie Naukowym w grudniu 1976. Książki do sprzedaży były katalogowane przez Zofię Jordanowską pod kierunkiem dr. A. Korczyńskiego, który kierował całą akcją sprzedaży.

Subwencja. W końcu 1976 roku Instytut zwrócił się do National Endowment for the Humanities w Waszyngtonie o pomoc finansową w wysokości \$63,000 celem zmikrofilmowania naszych zbiorów i technicznego unowocześnienia archiwum. Odnośna decyzja ze strony National Endowment for the Humanities zapadła latem 1977 roku, jednakże warunkiem uzyskania tej pomocy jest zebranie przez Instytut 40% wymienionej sumy, czyli \$25,000 z innych źródeł.

Instytut zwrócił się do prywatnych fundacji i osób o uczestnictwo w finansowaniu tego przedsięwzięcia. Wszelka pomoc w zbieraniu funduszy, zarówno w formie darów jak i rad, ze strony naszych członków, przyjaciół i sympatyków, spotka się z wdzięcznością Instytutu.

Spadki - Testamenty. Jednym ze stałych źródeł dochodu Instytutu są spadki i zapisy testamentowe jego członków i sympatyków, które są zwolnione od podatku dochodowego. Jakikolwiek zapis testamentowy na rzecz Instytutu, bez względu na jego wielkość, na wysokość sumy dużą czy małą, stanowi zawsze żywy i trwały pomnik udziału testatora w jego wiernym popieraniu idei niepodległości Polski i walki o jej odzyskanie. Przeciwnie, zaniedbanie tego moralnego i patriotycznego obowiązku przy sporządzaniu ważnego testamentu, tymbardziej zaś zupełny brak testamentu, powodują często konfiskatę funduszy pozostawionych przez zmarłego przez właściwe władze lokalne z bezpowrotną stratą dla naszej wspólnej sprawy. Mamy ciągle tego przykłady wśród członków naszego Instytutu. Oto krótka notatka po angielsku wraz z odpowiednią formułą prawną:

If you wish to leave a permanent and living monument of your adherence to the Polish cause, remember at the time of making your last Will and Testament, the Piłsudski Institute of America. Inform your attorney to mention in your last Will and Testament the amount which you desire to give. The simple legal form is as follows: "I give, devise and bequeath to Piłsudski Institute of America for Research in the Modern History of Poland located at 381 Park Avenue South, New York., 10016, the sum of \$ . . . . . I further direct that should there be any taxes that in my State may be levied upon this bequest be fully paid out of the residue of my estate."

D A R Y

Jednorazowe dary i dobrowolnie podwyższone składki członkowskie

(Powyżej \$ 20)

Fundacja Alfreda Jurzykowskiego	\$ 4,000.00	R. Winowski	50.00
Katarzyna Baluk	2,000.00	Romana Witenberg	50.00
L.A. Kupferwasser	2,000.00	Anna Cienciąta	45.00
Adam Telmany	1,000.00	J.K. Zawodny	45.00
Anonimowo	500.00	Ignacy Senkowski	38.00
Anonimowo	500.00	Tadeusz Kaźmirek	37.00
Maria Mas	500.00	S.Michałowski	37.00
Zofia Michałowska	300.00	P.Ostrowski	37.00
Jerzy Tumaniszwili	300.00	S.P.K. Koło Nr. 19	37.00
Kowalski Charitable Fund	250.00	Ks. A. Musialik	36.00
Włodzimierz Falencki	200.00	Association of Sons of Poland	35.00
S.P.K. Koło No 37	125.00	R.Sadowski	32.00
Benjamin Dubowsky, zapis testam.	105.78	Halina Janiszewska	30.00
Jan Brzustowicz	100.00	Aleksander Turyn	30.00
W.Domaniewski	100.00	Ada Bajor	25.00
Genowefa Futuyma	100.00	Jerzy Bajor	25.00
Kościuszko Foundation	100.00	Leon Bojar	25.00
Zbigniew Brzeziński	75.00	Leon Chojecki	25.00
Zofia Jordanowska	75.00	Norman Davies	25.00
George Braynack	65.00	Dzikanowski	25.00
Feliks Śmigiel	60.00	Stanley Łukaszak	25.00
Jacek Gażka	50.00	Marian Fathers	25.00
Julian Godlewski	50.00	S.Mrozowski	25.00
J.Gruberska	50.00	S.P.K. Koło Nr. 3	25.00
B. Kuciejski	50.00	S.P.K. Koło Nr. 13	25.00
J. Kucharski	50.00	S.P.K. Koło Samodzielne	25.00
B. Liszkowski	50.00	S.W.A.P. Placówka Nr. 12	25.00
Zofia Marconi-Straszewicz	50.00	S.W.A.P. Placówka Nr. 24	25.00
Jozef Malejka	50.00	S.W.A.P. Placówka Nr. 111	25.00
W. Maźnicki	50.00	Union of Poles in America	25.00
Mieczysław Róg	50.00	Eugene Urbaniak	25.00
Jan Weiss	50.00	Aleksander Dubiński	24.00
S.W.A.P. Grupa 36	50.00	Edward Kleszczyński	22.00

Razem \$ 14,065.78

(Od \$ 10 do \$ 20)

A.E. Ehrenkreutz	20.00	Janina Kulikowska	15.00
Marta Erdman	20.00	Stanisław Ligman	15.00
W.S. Flisiński	20.00	Zofia Sosnkowska	15.00
J.T. Kaźmierski	20.00	T. Świętochowski	15.00
Kazimierz Papée	20.00	Ks. Z.M. Klimowicz	14.00
G. Plewiński	20.00	Norbert Fethke	12.00
Polish Falcons of America	20.00	Anonimowo	10.00
Jadwiga Pułaska	20.00	Wiesław Arlet	10.00
Józef Rochowczyk	20.00	J. Bielawski	10.00
W.Nowobilski	17.00	Joseph Habuda	10.00
Józef Alecks	15.00	Z. Horodecki	10.00
Józef Bieszczad	15.00	Minnette Jarosz	10.00
Alice Fishman	15.00	Bożena Schayer	10.00
Z.F. Jaworski	15.00	S.W.A.P. Placówka Nr. 208	10.00
Mieczysław Kintopf	15.00	Henry Więcek	10.00
		Z.N.P. Gmina 58	10.00

Razem \$ 458.00

Spisu normalnych składek członkowskich w wysokości \$ 12 nie zamieszczamy

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1976 FINANCIAL STATEMENT FOR 1976

Saldo bankowe na dzień 31 grudnia 1975

Bank balance on December 31, 1975 .....\$2,834.22

Konto oszczędnościowe First National City Bank

Savings account First National City Bank 9,063.39

Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.

Savings account Manufacturers Trust Co. 404.17

Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej

\$ 40,000) po cenie kosztu

U.S. Treasury bills (\$40,000 face value) at cost ... 38,269.42

Razem

Total 50,571.20

Wpływy w roku 1976

Income in 1976 ..... 27,702.43

Razem

Total 78,273.63

Wydatki w roku 1976

Expenses in 1976 ..... 25,630.68

Saldo 12/31/1976

Balance 12/31/1976 ..... 52,642.95

Rozbicie sumy \$ 52,642.95:

Breakdown of \$ 52,642.95:

Saldo bankowe w Manufacturers Hanover Bank

Bank balance in Manufacturers Hanover Bank....\$ 2,692.48

Konto oszczędnościowe First National City Bank

Savings account First National City Bank 7,080.09

Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.

Savings account Manufacturers Trust Co. 424.81

Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej

\$45,000) po cenie kosztu

U.S. Treasury bills (\$45,000 face value) at cost ... 42,445.57

Razem

Total 52,642.95

Wpływy -- Income

Dary

Donations \$12,993.28

Składki członkowskie

Membership dues 5,640.88

Sprzedaż książek

Book sales 5,809.05

Odsetki z wkładów i biletów skarbowych

Interest on savings accounts and Treasury bill 2,102.52

Dochód z fotostatów

Income from photocopies 265.70

Różne

Miscellaneous 891.00

Razem

Total 27,702.43

1) Pozycja "Różne" zawiera między innymi opłaty w organizacjach, ogłoszenia, nekrologi, wydatki członków Zarządu, opłaty bankowe.

1) "Miscellaneous" includes, among others, membership dues, advertising, obituaries, officers expenses, bank charges.

Rozchody -- Disbursements

Lokal i światło

Rent and electricity \$11,186.12

Materiały i sprzęty biurowe

Office supplies and equipment 622.21

Poczta i telefon

Postage and telephone 1,572.57

Koszty sprzedaży książek

Book sales expenses 2,357.15

Koszt dorocznego apelu

Annual drive cost 449.64

Dorywcza pomoc biurowa

Office help 3,555.00

Wydawnictwa Instytutu

Institute's publications 2,225.00

Subwencje na prace naukowe

Research grants 741.10

Biblioteka i Archiwa

Library and archives 705.25

Wynagrodzenie księgowego

Auditing expenses 350.00

Drobne druki

Outside printing 233.37

Obsługa zawodowa

Professional services 576.50

1) Różne

1) Miscellaneous 1,056.77

Razem

Total 25,630.68

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

Podczas roku 1976 lista członków Instytutu uległa następującym ważniejszym zmianom:

1. Rada Instytutu, na wniosek dyrektora, nadała godność Członków Dożywotnich Katarzynie Baluk, Adamowi Telmany i Marii Trapszo-Mas, w uznaniu ich hojnych donacji, oraz zaliczyła w poczet Członków Wspierających Genowefę Futuyma z Nowego Jorku, dr. Juliana Godlewskiego z Lugano, (Szwajcaria) i Romanę Witenberg z Nowego Jorku.
2. Rada Instytutu przyjęła 83 nowych członków zwyczajnych. Z listy członków ubyło 22 osoby, w tej liczbie 9 zmarłych, 2 skreślonych na własną prośbę, 8 za zaległe składki członkowskie oraz 3 osoby, przesunięte do grona członków dożywotnich lub wspierających.
3. Lista członków Instytutu z końcem stycznia 1977 roku obejmuje 549 osób i organizacji, mianowicie dwóch Członków Honorowych, 10 członków dożywotnich, 17 członków wspierających, 20 członków korespondentów i 500 członków zwyczajnych. Powyższe zestawienie nie obejmuje 26 Honorowych Patronów Instytutu.

CZŁONKOWIE HONOROWI INSTYTUTU

Prof. Dr. Stanisław Ostrowski
Ks. Infułat Walerian Meysztowicz

HONOROWI PATRONOWIE INSTYTUTU

W.J. Bayer	A. Łagodzińska	Dr. W. Piłsudska
A.J. Beck	W. Łaska	R.C. Puciński
E.J. Derwiński	Gen. A. Narbut-Łuczyński	D.D. Rostenkowski
J.D. Dingell	A.A. Mazewski	Prof. T. Sulimirski
W. Domaniewski	B.A. Mikulski	M.S. Szymczak
Prof. J. A. Gronouski	I. Morawski	F.X. Świetlik
H. Helstoski	L.N. Nedzi	Ks. Płk. F. Tyczkowski
Prof. W. Jędrzejewicz	H. Nowak	K.J. Zabłocki
J.E. Jan Kardynał Król	J.L. Osajda	H. Zielińska

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Katarzyna Baluk	Lucjan A. Kupferwasser
Wiesław Domaniewski	Zofia Michałowska
Włodzimierz Falencki	Vic Parker
Alexander Korczyński	Adam Telmany
Irena Kupferwasser	Maria Trapszo-Mas

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Andrzej Beck, Inż.
 George Braynack
 Jan Brzustowicz
 Dr. Anna Cieniała
 Genowefa Futuyma
 Jacek Gałązka
 Dr. Julian Godlewski
 Dr. S. Nałęcz-Korzeniowski
 Janusz E. Kucharski

Dr. Józef A. Malejka
 Ks. Dr. Zdzisław Musialik
 Dr. Mieczysław Róg
 Dr. Aleksander Rytel
 Zofia Straszewicz Marconi
 Ryszard Świtlik
 Ryszard Winowski
 Romana Witenberg

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI

Płk. Dr. Stanisław Biegański
 (Londyn)
 Dr. Maria Danilewicz-Zielińska
 (Lizbona)
 Prof. Roman Dębicki
 (Floryda)
 Prof. Irena Gałęzowska
 (Paryż)
 Prof. Jerzy Gawenda
 (Londyn)
 Gen. Kazimierz Glabisz
 (Londyn)
 Płk. Kazimierz Iranek-Osmecki
 (Londyn)
 Szymon Konarski
 (Paryż)
 Prof. Karolina Lanckorońska
 (Rzym)
 Tadeusz Nowakowski
 (Monachium)

Prof. Henryk Paszkiewicz
 (Londyn)
 Gen. Tadeusz Pelczyński
 (Londyn)
 Dr. Janusz Rakowski
 (Zurich)
 Prof. Hans Roos
 (Bochum)
 Gen. Stanisław Skwarczyński
 (Londyn)
 Gen. Józef Smoleński
 (Londyn)
 Prof. Zdzisław Stahl
 (Londyn)
 Gen. Tadeusz Alf-Tarczyński
 (Londyn)
 Kazimierz Trębicki
 (Londyn)
 Dr. Władysław Józef Zaleski
 (Londyn)

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

Abel Teodor, Prof. (N. Mex.)
 Abłamowicz Hanna (Calif.)
 Alecks Józef (Mass.)
 Anders Tadeusz, Płk. (N.Y.)
 Archacki Henryk (N.Y.)
 Bajor Ada (Mass.)
 Bajor Jerzy (Mass.)

Bakalar Eleonora (Ohio)
 Baliński Antoni (Ecuador)
 Banasiński Feliks (N.Y.)
 Banaszkiwicz Leszek (N.J.)
 Bannet Anna (Mass.)
 Bączkowski Włodzisław (Wash.D.C.)
 Bąk Adam (N.Y.)

- Bartnik John C. (Mass.)
 Bau Zarema (N.Y.)
 Bauer Betty (N.J.)
 Berestka Józef (Mass.)
 Bernatowicz Felix, Inż. (Conn.)
 Białasiewicz Józef (Ill.)
 Bielawski Albin (N.J.)
 Bielec J. (Calif.)
 Bieszczad Józef (Pa.)
 Blaszczyk Leon, Prof. (N.Y.)
 Bniński Wacław (Wash.D.C.)
 Bobotek Henryk (Va.)
 Bogucka Jadwiga (Pa.)
 Boreyko Krzysztof, Dr. (Conn.)
 Borowicz Czesław (Ohio)
 Borzobohaty Czesław (Nebr.)
 Braynack George (N.Y.)
 Brodecka Franciszka (N.Y.)
 Brodowski Józef (N.Y.)
 Bronny Joachim, Dr. (Ill.)
 Brykarz Helena (N.Y.)
 Brzeski Andrzej, Prof. (Calif.)
 Brzeziński Zbigniew, Prof. (Wash.D.C.)
 Budny Michał (N.Y.)
 Budzyn B. (N.J.)
 Bulas Romuald (N.Y.)
 Burzański Józef (N.J.)
 Buterlewicz Kazimierz, Płk. (N.Y.)
 Calo Wanda (Mass.)
 Cetner Jan, Dr. (N.Y.)
 Charaszkiwicz Marcei (N.Y.)
 Chilik Tadeusz (N.J.)
 Chojecki Leon (N.Y.)
 Choroszewski Henryk (Canada)
 Chramiec Andrzej, Płk. (Va.)
 Ciecimirski Stanisław (Ind.)
 Ciesielska Stella (N.J.)
 Ciołek Włodzimierz (N.Y.)
 Ciosek Franciszek G. (N.Y.)
 Cisek Andrzej M. (N.Y.)
 Citron Adela (N.Y.)
 Cuba Stanley L. (N.Y.)
 Czajkowska Elizabeth (N.Y.)
 Czamański Marian W., Dr. (Conn.)
 Czarniecka Lilien Marya (Ill.)
 Czas John (N.J.)
 Czerniawski Zygmunt (Pa.)
 Czerwiński Zygmunt (N.Y.)
 Dąbrowski Stanisław, Prof. (Pa.)
 Daniec Danuta, Prof. (N.Y.)
 Darzynkiewicz Zbigniew, Dr. (N.Y.)
 Davies Norman, Prof. (England)
 Dębiński Jan (Md.)
 Devlin Bober Polly (Fla.)
 Dobczyński Serafin (N.Y.)
 Dobiecka Pia (N.J.)
 Dobroszycki Lucjan, Dr. (N.Y.)
 Dobrzański Tadeusz, Płk. (Pa.)
 Domaniewska Antonina (N.Y.)
 Domaniewska Zofia (N.Y.)
 Domowicz Sally (Ohio)
 Domowicz Walter (Ohio)
 Drozdowski Antoni, Ks. (N.J.)
 Drwal Jan (Ill.)
 Drzewieniecki W.M., Prof. (N.Y.)
 Dubiński Aleksander (Ill.)
 Duch Franciszek, Ks. (Conn.)
 Duch Zygmunt F. (N.J.)
 Duczakowski Józef (Mass.)
 Dudziec Amelia (N.J.)
 Dulski Thaddeus J. (N.Y.)
 Dusza Edward (Wisc.)
 Dworzecki Richard S. (N.J.)
 Dyer Dynowska Gaby (N.Y.)
 Edwards John (N.Y.)
 Ehrenkreutz A.E., Prof. (Mich.)
 Eminowicz Stefania (Ariz.)
 Emisarski Jerzy (N.Y.)
 Faleński Jan, Dr. (Ohio)
 Fedorowicz Helena (N.Y.)
 Fethke Norbert, Dr. (N.Y.)
 Filar Nellie (Mass.)
 Filipowicz Michał (Mich.)
 Fiszman Alicja (Ind.)
 Flieger Leon (Conn.)
 Flisiński Wacław (N.Y.)
 Franaszek Feliks (N.Y.)
 Friends of Wilno Ass'n. (Ill.)
 Frigo Anton (Ill.)
 Fronczak A.W., Ks. (N.J.)
 Fryling Jan, Dr. (N.Y.)
 Fryling Kathleen (N.Y.)
 Gabryl Francis, Ks. (Texas)
 Gajewski M.A., Dr. (N.Y.)
 Ganczewska Pelagia (Ill.)
 Garczyński Andrzej (N.Y.)
 Gasiński Tadeusz, Prof. (Hawaii)
 Gawron Wincenty (Ill.)
 Gawroński Bolesław (Ill.)
 Gębska Stefania (Mass.)
 Gębski Antoni (Mass.)
 Geissler M.F. (N.Y.)
 Gella Aleksander, Prof. (N.Y.)
 Geniusz Norbert (Ill.)
 Gierat Stanisław, Inż. (Conn.)
 Ginilewicz Stefan (Calif.)
 Gładysz Antoni, Dr. Inż. (Pa.)
 Gołębiowski Jan (Ohio)
 Gołoś Jerzy, Dr. (N.J.)
 Gortat Wincenty (N.J.)
 Grabowski Fidelis, Ks. (Mass.)
 Gromada T.V., Prof. (N.J.)
 Gross Jan Tomasz, Prof. (Conn.)
 Gzowski Stanisław (Conn.)
 Hackbeil de, Konrad (Ore.)
 Hamaluk Tadeusz (Conn.)
 Harcaj Piotr, Płk. (Ill.)
 Hartman Karen Kazimiera (N.J.)
 Hauptman Jerzy, Dr. (Mo.)
 Helstoski Henry (N.J.)

- Herzog Franciszek (Conn.)
 Hołowacz Marianna (Ohio)
 Hommé Stefan (Mass.)
 Iwaniuk Waclaw (Canada)
 Iwańska Alicja, Prof. (N.Y.)
 Izbicki Stanley (N.Y.)
 Jachońkowski Walter (Wash.)
 Jajko Walter, Mjr. (Pa.)
 Jakubiak Kazimierz (N.Y.)
 Janczur Zbigniew (Calif.)
 Janiszewska Halina (N.Y.)
 Janiszewski Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Jankowski Telesfor, Dr. (N.J.)
 Jaworowski Jan (Ind.)
 Jaworski Stanisław (Ill.)
 Jaworski Z.F.G., Dr. (Canada)
 Jędrzejak Feliks (Ill.)
 Jędrzejewicz Jadwiga (N.Y.)
 Jędrzejewicz Tomasz, Inż. (Conn.)
 Jędrzejewicz Wacław, Prof. (N.Y.)
 Jurjewicz Jan (Brazil)
 Jurkiewicz Andrzej (Pa.)
 Kabara Roman (N.Y.)
 Kaczmarek Jan, Płk. (Wash.D.C.)
 Kamińska Alexandra, Dr. (Wisc.)
 Kamiński Edward, Prof. (N.Y.)
 Karłowicz - Ostoja Piotr (Pa.)
 Karpińska Alicja (N.Y.)
 Karpińska Klara (N.Y.)
 Karpiński Jan, Ks. (N.Y.)
 Karpiński Stanisław, Gen. (Calif.)
 Katelbach Janina (N.Y.)
 Katelbach Tadeusz (N.Y.)
 Katowicz Leon, Dr. (N.Y.)
 Katulski Edward, Dr. (Mich.)
 Kawecki Bohdan (N.Y.)
 Kazimirski Janusz (France)
 Kaźmierski John (N.J.)
 Kaźmirek Tadeusz (N.J.)
 Kierwiak Czesław (Venez.)
 Kinastowski Sławomir (Canada)
 Kintopf Mieczysław (Canada)
 Kisiel Leonard (Mass.)
 Kleban Eugeniusz, Prof. (N.Y.)
 Klech Władysław (N.Y.)
 Klepacka Anna (N.Y.)
 Klepacz Janusz (N.Y.)
 Kleszczyńska Irena (N.Y.)
 Kleszczyński Edward, Inż. (N.Y.)
 Kleszczyński Józef (Conn.)
 Klimkiewicz Władysław, Inż. (N.J.)
 Klimowicz Zygmunt, Ks. (N.J.)
 Kłós Bronisław (N.J.)
 Kłys Franciszka (N.Y.)
 Kołaczkowski Wojciech, Płk. (N.Y.)
 Kołodziejczak Boguchwał (Colo.)
 Koto Lwowian w Chicago (Ill.)
 Konwiński Norbert (Mich.)
 Kopeć - Uchacz Janina (Del.)
 Koper Antoni (Va.)
 Korab Richard (N.J.)
 Korboński Andrzej, Prof. (Calif.)
 Kornacki Stella T. (Conn.)
 Korsak Tadeusz (Pa.)
 Korsak Witold (N.Y.)
 Korwin-Rhodes Marta, Dr. (Wash. D.C.)
 Kosicki Witold, Jr. (So. Carol.)
 Kosiński Jerzy (N.Y.)
 Koszałkowski Zygmunt (N.Y.)
 Kotlewska Halina (N.Y.)
 Kowalik Jan (Calif.)
 Kowalski Jan (N.Y.)
 Kozaczka Stanley (Mass.)
 Kozicki Frank (Conn.)
 Kozłowski Stefan (Ohio)
 Kozłowski Tadeusz (N.J.)
 Krajewski Tadeusz, Ks. (N.J.)
 Kranc Felicja (N.Y.)
 Król Jan (N.Y.)
 Kruk Stefan (N.Y.)
 Krzyżanowski Jadwiga (Mass.)
 Krzyżanowski Janusz (N.J.)
 Kubiak Ryszard, Dr. (Pa.)
 Kucharski Akelis Jadwiga (Venez.)
 Kucharski Jerzy (N.Y.)
 Kucharski Witold, Dr. (Venez.)
 Kuciejski Bernard (Mo.)
 Kulczycki Stanley (Mich.)
 Kurdwanowski Jan, Dr. (N.J.)
 Kutten Antoni, Dr. (Mass.)
 Kuziemski Edmund (N.J.)
 Kwiatkowski Aleksander, Płk. (Wash.D.C.)
 Kwieciński Bogdan, Płk. (Canada)
 Lachowicz Franciszek (Conn.)
 Landau Wilhelm (N.Y.)
 Langrod Witold, Dr. (N.Y.)
 Lasocki Jerzy (Wash.D.C.)
 Lazarewicz Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Lerski Jerzy, Prof. (Calif.)
 Leser Tadeusz, (Md.)
 Lewandowski Antoni (N.Y.)
 Lewin Isaak, Prof. (N.Y.)
 Lezgówka Michał (Ohio)
 Liga Morska w Ameryce (Mich.)
 Ligman Stanisław (Fla.)
 Ligus K. (Calif.)
 Lipiński Jan K. (N.Y.)
 Lipska Anna (N.Y.)
 Liszkowski Bolesław (Canada)
 Ładziński Kazimierz, Ks. (N.J.)
 Łazowski Eugeniusz, Dr. (Ill.)
 Łazowski-Tucchio Barbara (Conn.)
 Łuczyński - Narbut Aleks. Gen. (Conn.)
 Łuka Edward, Dr. (N.Y.)
 Łukasiewicz Juliusz, Prof. (Va.)
 Łukaszuk Stanley (Fla.)
 Łyczak Adam (N.Y.)
 Lysek Paweł, Prof. (N.Y.)
 Madaliński Zbigniew (Canada)
 Majdański Kazimierz (N.J.)
 Marchwicki Leon, Płk. (Switz.)
 Markiewicz Edmund (Conn.)

- Marquart Arthur (Ill.)
 Mars Anna, Dr. (N.Y.)
 Matecki Caroline (Wash.D.C.)
 Matthews Jan Stanisław, Dr. (Ohio)
 Maurer Jadwiga, Dr. (Kansas)
 Mazewski Aloysius A. (Ill.)
 Maznicki Władysław (Conn.)
 Mazurczyk Władysław (Ill.)
 Mazurek Jerome (N.Y.)
 McErlean J.M.P. (Canada)
 Meloch Chester, Ks. (N.Y.)
 Michal Stanley (N.Y.)
 Michałowski Stanisław (N.Y.)
 Miciński Stanisław (Ohio)
 Mierzejewska Jadwiga (N.Y.)
 Milewski Stanisław, Dr. (Conn.)
 Minkowski Jan, Prof. (Md.)
 Miskura Stanley A. (W.Va.)
 Mitkiewicz Stefania (N.Y.)
 Morelewski Jan, Dr. (Ill.)
 Morełowski Jan, Dr. (N.Y.)
 Mossin Richard (Wash.D.C.)
 Munnich Krzysztof (Mass.)
 Nakaszidze Jerzy, Prof. (N.Y.)
 Namitkiewicz Andrzej (Conn.)
 Narkun Peter Paul, Ks. (N.Y.)
 Naumowicz Wacław, Ks. (N.Y.)
 Nevo Natan, Prof. (Canada)
 Nowak Chester, Prof. (Mass.)
 Nowakowski Bogusław (Conn.)
 Nowińska-Onka S. (Fla.)
 Nowobilski Władysław (N.J.)
 Nurczyński Witold (Mass.)
 Obarski Fryderyk (N.Y.)
 Obierek Leopold, Dr. (N.Y.)
 Ojarowski George S. (N.Y.)
 Olan Kazimiera (N.Y.)
 Onacewicz Włodzimierz, Płk. (Wash. D.C.)
 Opałka Stanley (N.Y.)
 Ostromecki-Zaprawa Jan, Dr. (N.J.)
 Ostrowski Janusz, Dr. (N.Y.)
 Ostrowski Piotr (Ohio)
 Papée Kazimierz, Amb. (Italy)
 Patek Jan (N.J.)
 Pawlishak Janina (Canada)
 Pawłowicz Leszek (N.Y.)
 Pawłowicz Tadeusz (N.Y.)
 Peszke Michał Alfred, Dr. (Conn.)
 Petreyko Kazimiera (N.Y.)
 Piaskowski Stanisław, Inż. (N.Y.)
 Piekarski Karol (N.Y.)
 Pietraszewski Bolesław (Ill.)
 Pilarski Michał (England)
 Piłsudski-Ekimov Róża (Colo.)
 Pisarski Lech (Calif.)
 Pisarski Włodzimierz (Mass.)
 Plewiński Gustaw, Dr. (N.Y.)
 Podhorski Jan (Conn.)
 Pogonowski Iwo (Va.)
 Polewko Michał (Calif.)
 Polish-American Congress (Fla.)
 Polish Cadets Group 1134 (Mo.)
 Polish Falcons of America A.C.17 (N.J.)
 Polish Falcons of America (Pa.)
 Polish Rom.Cath. Union of.Amer.(Ill.)
 Polish University Club (N.J.)
 Pol.Kanad.Tow.Wzaj.Pomocy (Canada)
 Pomian Andrzej (W.Germany)
 Praczka Jan, Ks. (N.Y.)
 Przedpeński Tadeusz (N.Y.)
 Przyborowski Romuald (Pa.)
 Pułaska Jadwiga (N.J.)
 Pusłowska Tamara (N.Y.)
 Pypno Witold (Ill.)
 Radajewicz Stanisław (N.Y.)
 Radochoński Stefan, Dr. (Ill.)
 Radomski Józef (Canada)
 Ragiński Leo (Ill.)
 Rakowska-Harmstone T., Prof. (Canada)
 Rakowski C. (N.Y.)
 Rasiej Maria (N.J.)
 Renkiewicz Frank, Dr. (Minn.)
 Rieben A.Henning (N.Y.)
 Ripa Karol, Dr. (Ill.)
 Rochowczyk Józef (N.Y.)
 Rodzińska Halina (N.Y.)
 Rojek Arthur, Ks. (N.Y.)
 Romer Andrzej Tad. (Belgium)
 Rose Jerzy E., Prof.Dr. (Wisc.)
 Rosen de, Jan (Va.)
 Roszkowski Milton (N.J.)
 Rozner Aleksander, Dr. (Md.)
 Rozwadowski Bolesław (N.Y.)
 Rucker Gustawa (N.Y.)
 Rudzka Walentyna, Dr. (N.Y.)
 Rutkowski Józef, Ks. (Ohio)
 Rybicki Henry A. (Mass.)
 Rynkiewicz Stanisław (N.Y.)
 Sadowski Roman (N.Y.)
 Sadowski Tadeusz (Wash.D.C.)
 Salowey Stanley (N.Y.)
 Sawicki Antoni (N.Y.)
 Schafer Helen (N.J.)
 Schenker Oskar, Dr. (N.Y.)
 Schmidt Adam (Va.)
 Seidner Stanley, Dr. (N.Y.)
 Sękowski Ignacy, Dr. (N.Y.)
 Serkowski Krzysztof, Dr. (Ariz.)
 Sikora Walter, Dr. (Ill.)
 Silkiewicz Stefan (N.Y.)
 Siuta Tadeusz, Dr. (N.Y.)
 Siwiński Stefan (Conn.)
 Skora Stanisław, Dr. (N.J.)
 Śliwinski Stanisław, Płk.Inż. (Calif.)
 Staboszewicz-Kirn Andrzej (N.Y.)
 Słoński Tadeusz (Kansas)
 Śmiałowski Stanisław (N.Y.)
 Smigiel F. (Ind.)
 Sobolewski Leon (N.Y.)
 Socha Władysław, Prof. (N.Y.)
 Soroka Wacław, Prof. (Wisc.)
 Sosnkowska Zofia (N.Y.)

- Sosnkowski Aleksander (Calif.)
 Sosnkowski Peter (France)
 Sowiński Walter (Ind.)
 S.P.K. Edmonton, Alta. (Canada)
 S.P.K. Koło No.3 (Wisc.)
 S.P.K. Koło No.13, Winnipeg (Canada)
 S.P.K. Koło No.19 (Mass.)
 S.P.K. Koło No.31 (Ill.)
 S.P.K. Koło No.32 (Md.)
 S.P.K. Koło No.37 (Wash.D.C.)
 S.P.K. Samodzielne Koło (Mich.)
 Spyra A., Mrs. (Ind.)
 Stachiewicz Bogdan (Calif.)
 Stachura Jan (Ill.)
 Stankiewicz Bronisław (Conn.)
 Starczewski Walery, Inż. (Wash.D.C.)
 Stebelski Henryk (France)
 Stomma Tadeusz (Wisc.)
 Suligowski Leonard (N.Y.)
 Sulimirski Karol (N.Y.)
 Sulimirski Witold (N.Y.)
 Surman Stanisław (Calif.)
 S.W.A.P. Placówka No.1 (N.Y.)
 S.W.A.P. Placówka No.2 (Ill.)
 S.W.A.P. Placówka No.7 (Mich.)
 S.W.A.P. Placówka No.12 (Pa.)
 S.W.A.P. Placówka No.24 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No.36 (N.J.)
 S.W.A.P. Placówka No.37 (Mass.)
 S.W.A.P. Placówka No.51 (N.J.)
 S.W.A.P. Placówka No.103 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No.111 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No.149 (Wisc.)
 S.W.A.P. Placówka No.173 (Calif.)
 Świątocho Kazimierz (Conn.)
 Świdorski Stanisław (N.Y.)
 Świerbutowicz Jerzy, Dr. (N.Y.)
 Świerczek Sławomir (Ohio)
 Świętochowski Tadeusz, Prof. (N.Y.)
 Sywak Zofia, Dr. (Conn.)
 Szabłowski Walter (N.Y.)
 Szawłowski Ryszard, Dr. (Canada)
 Szayna Stanisław (Pa.)
 Szeremeta Tadeusz J. (Ill.)
 Szylling Maria-Róża (Canada)
 Szymańska Julia (N.J.)
 Szymański Leonard (Ohio)
 Tabor Jan (N.Y.)
 Tałat-Kiełpsz Eryk (Ohio)
 Taras M.A. (Canada)
 Targowski Juliusz (Brazil)
 Tarnowski Antoni (Wash.D.C.)
 Teclaff Ludwik, Prof. (N.Y.)
 Teperowicz Eugenia (Ohio)
 Thierberger M.R. (N.Y.)
 Tkocz Zygmunt, Prof. (Denmark)
 Tow. Złączonych Polaków (N.Y.)
 Traczyk Mary (Conn.)
 Tumaniszwili Jerzy (Mo.)
 Turyn Aleksander, Prof. (Ill.)
 Tyczkowski Franciszek, Ks.Płk. (N.Y.)
 Tym C. (N.J.)
 Ułam Stanisław, Dr. (Fla.)
 Ulrych Zofia (Canada)
 Union of Poles in America (Ohio)
 Walicki Marek (N.J.)
 Wanat Józef (N.J.)
 Wandycz Irena (N.Y.)
 Wandycz Piotr, Prof. (Conn.)
 Wantuła Władysław (N.Y.)
 Watt Richard M. (N.J.)
 Węgorzewski Witold R. (N.Y.)
 Weintraub Wiktor, Prof. (Mass.)
 Weisbach Jadwiga (Ill.)
 Weislik Stanisław (Mass.)
 Wesolowski Adam, Dr. (N.Y.)
 Wierczak Józef, Prof. (N.Y.)
 Wierzbiański Bolesław (N.Y.)
 Wierzbicki Mirosław (Mass.)
 Wiktor Anna M. (Pa.)
 Wiśniewski F.A., Dr. (Wisc.)
 Witanowski Edward (N.Y.)
 Witt Eugeniusz (N.Y.)
 Wittlin Tadeusz (Wash.D.C.)
 Wnuk Laurentius, Ks. (Canada)
 Wojcicki Chester (N.Y.)
 Wojciechowski Bronisław (N.Y.)
 Wójcik Frank (N.Y.)
 Wojniusz Helena, Dr. (N.J.)
 Worowski-Pomian Stanisław (N.Y.)
 Wos Paul Z. (N.Y.)
 Woszczak Jozef (N.J.)
 Woytak Richard, Prof. (Calif.)
 Wysocki Mary (Conn.)
 Zaborski Bogdan, Prof. (Canada)
 Zachariasiewicz Władysław (Wash.D.C.)
 Zajączkowski S.(Iowa)
 Załoga Stefan (N.Y.)
 Zamojski Zygmunt (Fla.)
 Zaremba Andrzej (N.Y.)
 Zawadowski Zygmunt, Dr. (England)
 Zawodny J.K., Prof. (Calif.)
 Zbierański Czesław (N.Y.)
 Zegzula Henryk (N.J.)
 Zgid Edward (N.J.)
 Ziemba Walter, Ks. (Mich.)
 Zienkiewicz Michael (N.Y.)
 Ziółkowski Franciszek (Canada)
 Z.N.P. Gmina No.44 (N.Y.)
 Z.N.P. Gmina No.118 (Mass.)
 Z.N.P. Gmina No.433 (Ill.)
 Z.N.P. Grupa No.2535 (Mich.)
 Z.N.P. Grupa No.3100 (Wisc.)
 Zubrzycki Jerzy, Prof. (Australia)
 Zub-Zdanowicz L. (Conn.)
 Związek Polek w Ameryce (Pa.)
 Zwisłocki Józef, Prof. (N.Y.)
 Zych Maria L. (N.Y.)
 Zyss Tadeusz (Calif.)
 Żbik Jan A. (Fla.)
 Żebrowski Edward, Prof. (Pa.)
 Żurakowski Janusz (Canada)

ENGLISH SECTIONSCHOLARLY WORKS

In the course of the year 1976 a number of scholars and researchers studied at the Institute, taking interest in its archives and library. The following should be mentioned.

Agnes Shapiro (Manhattan College, N.Y.) researched materials about J. Piłsudski. S. Piaskowski (Albany, N.Y.), who for years works on the history of the Polish Navy, obtained again this year more materials for his study. Richard Watt (N.J.), who for many years worked at the Institute preparing his substantial study on the history of Poland during 1918-1939, continued to receive the Institute's assistance. His book is to be completed during the next year. Prof. Piotr Wandycz (Yale Univ.) searched for materials for his new book on the Polish-American relations. Dr. Jan Gross (Yale Univ.), looked for documentation on the underground activities in Poland during the years 1939-1945. Prof. Norman Davies (London Univ.) journeyed from London especially to spend a few months at the Institute to search for materials for his forthcoming work in English on J. Piłsudski. Clifford Page, an American scholar at the Wrocław University, worked at the Institute on the bibliography of the Polish foreign policy during the period 1918-1939. Arthur C. Lipiński looked for materials on the Polish-Jewish problems in the Polish Army during the II World War. Wendy Lewandowski (N.Y.) searched for information on the higher education in Poland. Dr. L. Dobroszycki (YIVO Institute, N.Y.) searched for data and details on the fighting in East Prussia in 1914. Patricia Myszewski (Warren, Mich.) required information on the Poles in the USA. Michael C. Barbier (Iona College, N.Y.) was enquiring about the "preventive war" subject in 1933/34. Wanda Stachiewicz (Montreal) worked on materials about general Waław Stachiewicz. Prof. Izaak Lewin (Yeshiva Univ. N.Y.) discussed at the Institute his multi-volume work about the Jews in Poland during the period 1918-1939. Renata Rumel (N.Y.) studied materials on the Katyń Forest massacre. A. Marth (N.Y.) searched for materials about the origins of the Polish American Congress. Norbert Konwiński (Posen, Mich.) prepares a study about Stefan Starzyński, found voluminous materials, establishing close contact with the Institute. Prof. Marian Zgórnjak (Jagiellonian Univ. Kraków) worked for some weeks on documentation concerning the 1938 Teshen Silesia incident. Henry Wiencek (Time-Life Books, N.Y.) received photographs of the defense of Warsaw in 1939.

Some years ago one of the professors of the Turku University (Finland), learned about the rich and unique archives of the Institute. He familiarized himself in particular with the "Belvedere Archives", comprising the complete set of the files of the General Headquarters of the Supreme Command and made request to obtain for his university documents dealing with the Polish-Finnish relations during the years 1919-1922. As a result of subsequent correspondence, our Institute conveyed to the Turku University copies of 676 pages of such documentation, selected by Dr. Anna Mars.

Gilbert Doctorov (Kennan Institute, Smithsonian Institution, Washington D.C.) took interest in the archives concerning Russia. Ch. Finkelstein (Brooklyn, N.Y.) looked for data concerning some outstanding Polish leaders. Jerzy Celiński (N.Y.) frequently visited the Institute, reading the Polish newspapers. Prof. J.J. Fabsic (McMaster Univ., Hamilton, Ont., Canada) searched for materials on the Battle of Warsaw in 1920. Dr. J. Golos (N.Y.) continued to complete the catalogue of the documents of the Platonov archive concerning the 1863 period. Prof. Paul Hahn (Brockport College) studied the archives of the Polish Embassy in London, and the Polish-German relations during the year 1933. Prof. J. Magnus Kryński (Duke Univ.) searched for information in the rare annals of the Polish emigré press. T. Pawłowicz looked for data in the Polish underground press 1939-1945. Prof. Z. Tkocz (Odense Univ., Denmark) studied the documentation and the works of Władysław Studnicki. Jolanta Matuszewska (Poznań University) searched for materials on the American Polonia. Prof. T.V. Tuleja (St.Peters College, N.J.) looked for data on the operations of the Polish cavalry in the September, 1939 campaign. L. Ness took interest in the organization of the Polish infantry in 1939. J. Alecks (Boston) prepares a study on the Polish gold during the II World War and received materials on this subject. Dr. K. Tukałło (Poznań) took interest in the Polish press in America. Prof. S. Kieniewicz (Institute of History at Polish Academy of Science in Warsaw) applied for and received copies of documents concerning the period of the 1863 insurrection. Prof. H. Kubiak (Jagiellonian Univ., Krakow) worked for many weeks on the activities of the American Polonia during the II World War. Z. Ostaszewski (Alliance College) searched for the works of dr. C. Łukaszewicz and obtained the relevant materials. The publishers of the "Research Reports" (New York) looked for photographs from the prewar New York publication "Polonia" and obtained them.

Prof. J. Wiczerzak (N.Y.) worked at the Institute on the archives of Leon Orłowski concerning the activities of the Poles in America after the 1830 and 1863 insurrections. The result of this research here and in Poland is the article of prof. Wiczerzak "Pre- and Proto-Ethnics: Poles in the United States before immigration 'after bread' ", ("Polish Review", Vol.XXI, No.3/1976), in which the author refers to documents found in the Institute.

Persons requesting materials and information were assisted at the Institute by prof. W. Jędrzejewicz, dr. A. Korczyński and dr. Anna Mars, the head of the archives.

DOCUMENTARY COLLECTIONS

In the course of the year 1976 a descriptive inventory of the General Archive of the Institute was initiated in the general and basic form. This is being done by way of describing of the contents of particular documentary collections on the catalogue cards, which show the number of portfolios, the substance and type of material, as well as definition of the applicable subject and period-of-time to which it refers.

The documentary collections of the Institute vary as to their organiza-

tion: some are in good order and those require only superficial verification and inclusion of data on the catalogue cards. Some others, mostly recent acquisitions, require however partial or complete review and revision, including careful perusal, chronological sorting, segregation in the proper portfolios, etc.

The following documentary collections have been already organized: collection of Apolinary Kielczyński, a journalist and official of the Ministry of Foreign Affairs -- 16 portfolios dealing with the consular activities in the Balkans and in Turkey, as well as with the journalistic work, the papers of Michael Tarnowski, author and war-time emigré, 13 portfolios,

the papers of Jan Librach, diplomat, writer and journalist, materials concerning his service with the Polish Foreign Office and with the Continental Action in London during Second World War, 5 portfolios,

materials of general Władysław Bortnowski, dealing with his activities as an emigré in the USA, 9 portfolios,

additional materials of ambassador Juliusz Łukasiewicz, 9 portfolios,

papers of Jerzy Ponikiewski, journalist and politician, 7 portfolios,

papers of col. Roman Michałowski, soldier and diplomat, lecturer at the New York University, political materials and memoirs, 9 portfolios,

materials dealing with the European and Asiatic Russia prior to the First World War, of Zygmunt Guzy, 9 portfolios,

materials for the monograph of the Janów district in Poland, of Wacław Flisiński, sociologist and demographer, 3 portfolios,

files of the Polish prisoner-of-war camps in Germany, of 1940, and of the D.P. Oflag VII Murnau, later called D.P. Camp Ingolstad (deposit of colonel Feliks Robakiewicz), 28 portfolios.

Katyń reports, materials in 6 portfolios.

files of the Supreme Control Board, its USA division during II World War and later, also materials of organizations and posts of the Polish Government in London.

The inventory described on the catalogue cards accomplished during 1976 covers a total of 9 file cabinets. Additionally, a number of documentary collections was described in some memoranda for subsidy purposes.

All these archival operations were performed by dr. Anna Mars.

THE MAP COLLECTIONS

The collections of the Institute included for many years some 700 maps of various origins. These were segregated and catalogued during the year 1976. The majority (about 500) are detailed maps of Poland and neighboring countries at the scale of 1 : 100,000 and 1 : 300,000.

The collection includes a set of sketches and military maps, dealing with the "Battle of Warsaw" of 1920, some ethnographic, economic and transportation maps of Poland, as well as some unique and rare ones, such as the map of Poland published in England, probably in 1772 or 1773, outlining the first partition of the country, with the delineation of areas "claimed by" the neighbors of the Polish Republic.

The orderly arrangement and catalogue of the map collection was the work of dr. Tadeusz Siuta.

This entire collection of maps will now be made available to students.

THE PHILATELIC COLLECTION

The philatelic collection of the Institute consists of the following:

1. Collection of postage stamps connected with Jozef Pilsudski and the Polish Legions, of date stamps with quotations from the works of Piłsudski, in use before the war on the anniversary of his death, and almost complete series of postcards commemorating the 25-th anniversary of the entry of the Legions into the war.

2. A set of over 300 legionnaire stamp impressions and some various legionnaire postcards, documents and mementoes,

3. A set of 3 large volumes of 100 pages each, containing illustrated legionnaire postcards, published by the Polish National Committee, its different offices, as well as by the 1-st and 4-th Infantry Regiments.

As a result of donations by dr. W. Langrod, J. Kowalski and others, the collection of legionnaire postcards has expanded considerably.

Jerzy Kucharski continued to take good care of the philatelic collection.

COLLECTION OF PHOTOGRAPHS

During the year 1976 the Institute received many new photographic gifts, including a large set of family photographs donated by dr. Wanda Piłsudska from London. Jerzy Emisarski and Andrzej Zaremba produced over 70 photographs of Marshal Piłsudski, which are included in the collection of the Institute. This collection continued to be under the charge of Edward Kleszczyński.

COLLECTION OF FILMS

The Institute has a number of valuable historical films, including in particular a film on the life of Marshal Piłsudski, covering the period 1905 - 1935. Of immense historical value and probably unique today, this film has been gradually deteriorating and only recently it became possible during 1976 to undertake steps intended to preserve it, and later other historical films, with the cooperation of the Film Section of the Museum of Modern Art in New York.

During 1976 another film, on the Katyń Forest massacre, has been lent by the Institute on several occasions and was shown many times in the Polish - American communities in Connecticut, including some showings by the local television station. Jerzy Bajor and Kazimierz Świątocho were responsible for this most successful venture.

The above and other film activities remained in the hands of Michael Budny.

LIBRARY

As of January 1, 1977, the library of the Institute contained 7,797 catalogued books, an increase during the year 1976 of 550 positions. It also included over 3,000 brochures and leaflets, not catalogued but arranged by subjects, and available to scholars. The periodicals section reached 1,570 titles, an increase of 20 new titles during 1976.

The influx of new books into the Institute was very substantial, as a large number of people donated considerable collections. Some of those, however, were outside the sphere of interest of the Institute and therefore did not qualify for inclusion into the library. Such books as well as duplicate copies were offered for sale to libraries and to individuals, creating an additional source of the Institute's revenue.

Among many persons who donated in 1976 substantial collections of books, documents and objects of art, the following should be mentioned:

From the estate of the late captain of the Polish Merchant Marine, Jan Ćwikliński, the Institute received a portrait of Kazimierz Pułaski, two original royal documents, a Polish hussar's XVII-th Century helmet, 14 old and valuable maps and a picture of the Holy Virgin of the Seas by Irena Lorentowicz. From the late Halina Korsak, a collection of papers of her late husband, Władysław Korsak, 134 books and many periodicals were received.

Wiesław Arlet (Sarasota, Fla.) donated many valuable documents and 144 books and brochures. Dr. Witold Lagrod delivered a further part of his unusually valued library, 425 books and brochures, 3 watercolors and some 750 legionnaire and other postcards, as well as 3 beautiful bookshelves. Edward Dusza donated a large portrait of Marshal Piłsudski, painted by I. Sławikowska and 22 books.

Many other donations of books, brochures, periodicals and documents were received in 1976 from members, friends and sympathisers of the Institute. The list of their names is shown in the Polish part of this Bulletin, under the "Biblioteka" (Library) heading.

To all those kind donors the Institute wishes to express the most sincere gratitude and appreciation. Their selfless generosity contributed largely to the further expansion of the Institute's collections and to the ever greater ability of the Institute to serve its numerous visitors.

PUBLICATIONS

During the year 1976, Volume X of "Niepodległość" ("Independence"), the joint periodical publication of the Piłsudski Institutes in New York and London, was published. This volume contains a number of important and interesting articles, essays and souvenirs, written by such authors as general S. Skwarczyński, dr. S. Biegański, the late ambassador Michael Sokolnicki, Jan Starzewski, prof. Waclaw Jędrzejewicz, T. Katelbach, M. Szumański, W. J. Zaleski, and others. This 260-page volume is obtainable at the Institute at a price of \$ 9.50 including postage and handling.

As a result of the mutual understanding of both Piłsudski Institutes in New York and London, the editorial office of "Niepodległość" has been

transferred from London to New York, beginning with the next volume XI. The new editorial Committee consists of prof. Anna Cienciała, dr. L. Dobroszycki, prof. W. Jędrzejewicz, dr. A. Korczyński, dr. T. Siuta and prof. P. Wandycz. The publication of the next, XI-th volume, is anticipated for the fall of 1977.

On the basis of the archive and library sources of the Institute, prof. Wacław Jędrzejewicz completed, after nine years of labors, his two-volume work, "The Chronicle of the Life of Józef Piłsudski, 1867 - 1935". It is to appear during 1977. This monumental work will consist of two large volumes, of about 500 pages each, with many photographs, genealogical tables and a map of Poland. Published in Polish, each volume will contain an English résumé. Although it is not a publication of the Institute, it should be noted that the Institute has mainly contributed financially and otherwise to its appearance, with a most generous stipend from a member of its Board of Directors, L. A. Kupferwasser from Chicago, ensuring the simultaneous publication of both volumes. The Institute will also distribute this work in America. Members of the Institute will be advised of the appearance of this work.

* * *

All scholarly activities of the Institute, as well as its documentary collections and library continued to be under the guidance of prof. Wacław Jędrzejewicz, assisted by dr. Alexander Korczyński and dr. Anna Mars, with Irena Wandycz and Zofia Jordanowska working on the library catalogue. Michael Budny, the executive director, was in charge of the bureau and the administrative affairs of the Institute, assisted by Zarema Bau.

LECTURES AND VISITS

During the first half of 1976 the Institute organized the following three lectures, all delivered in English:

On January 23 - prof. Tadeusz Świętochowski, member of the Board of Directors, spoke on the subject "Dilemma of the Polish Revolution",

On February 29 -- prof. Norman Davis from the University of London, member of the Institute, delivered a lecture entitled "The God's Playground",

On May 7 -- dr. Stanley Seidner, member of the Institute, spoke on the subject "Marshal Śmigły-Rydz and the defence of Poland".

The director of the Institute, Michael Budny, presided. Each lecture was followed by discussion and a social reception.

* * *

On April 21 there was a joint meeting and a collective lecture on the subject of the four Polish foundations in New York, at which the Institute was represented by its vice-president, Dr. Alexander Korczyński.

* * *

It should be noted that during the fall of 1976 the representatives of the Institute participated in the meetings and in the discussions during the visits in New York of some prominent personalities, in particular of H. E. Karol Cardinal Wojtyła from Krakow, prof. Edward Lipiński from Warsaw, prof. Zdzisław Stahl from London, and some others.

Members of the Executive Committee, dr. Jan Fryling, prof. W. Jędrzejewicz, W. Domaniewski and M. Budny, during their individual journeys to London, visited a number of the Polish educational and learning institutions and many friends of the Institute.

* * *

With the beginning of the year 1977, the total membership of the Institute reached 549 persons and organizations, including two honorary members, ten life members, 17 sustaining members, 20 corresponding members and 500 regular members. This represents an increase of 68 members, as compared to the previous year.

The library and the office of the Institute are open Monday through Friday between 10 AM and 3 PM. Photostatic copies of documents may be made on premises upon nominal fee. Microfilm reader is also available upon request. A catalogue of books for sale is also available, free of charge, upon written or telephone request.

PROŚBA O DARY

Wiele osób posiada przedmioty, które stanowią dla nich pewną wartość, ale z czasem ulegają zniszczeniu lub zostają usunięte z mieszkania. Mamy na myśli książki, broszury, czasopisma, dzienniki, dokumenty, fotografie, listy, odznaki pamiątkowe, itp. O ile materiały te odnoszą się do historii Polski, mogą stanowić cenne wzbogacenie archiwum Instytutu. Prosimy osoby, któreby chciały tego rodzaju rzeczy ofiarować, o porozumienie się telefonicznie lub listownie z Instytutem.

"NIEPODLEGŁOŚĆ" tom X

zawiera m. in. następujące prace: Gen. Stanisław Skwarczyński: "Przemiany duchowe Józefa Piłsudskiego w latach 1905—1922", Wacław Jędrzejewicz: "Wolna Szkoła Wojskowa", Michał Sokolnicki: "Podróż do Jass w jesieni 1918 r.", Stanisław Biegański: "Polska wobec Europy południowo-wschodniej na przełomie 1918/1919", Jan Starzewski: "Zmiana stanowiska Polski wobec Rosji w przededniu II wojny światowej", Tadeusz Katelbach: List "Mickiewiczowskiego Litwina" — Józefa Albina Herbaczewskiego do Marszałka Piłsudskiego, Wacław Jędrzejewicz: "Rozmowa Marszałka Piłsudskiego ze Stresemannem w Genewie w 1927 roku".

Relacje, recenzje i wspomnienia.

Cena \$ 9.00 + przes. 50c

— Jeżeli chcesz zwerbować nowego członka, wytnij i daj znajomemu!

JOZEF PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

381 Park Avenue South

New York, N.Y. 10016

DEKLARACJA

Niniejszym zgłaszam chęć zapisania się na członka Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce poświęconego badaniu najnowszej historii Polski w charakterze:

- członka zwyczajnego (osoba 12.00 dol. rocznie, instytucja 25.00)
- członka wspierającego (osoba 50.00 dol. rocznie instytucja 100.00)
- członka dożywotniego (1,000 dol.)

Imię i nazwisko (czytelnie).....

Adres .....

.....

Data ..... Podpis.....

Czek lub Money Order należy wystawiać na:
PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

